

Örebro Universitet

Institutionen för humaniora, utbildning och samhällsvetenskap

“Jag missa P3-Guld, jag satt med fulla restriktioner”

En kritisk diskursanalys om cancel-kultur i fallet Yasin och P3-Guld

Kandidatuppsats (C)

Examinationsdatum: 2022-01-13

Medie- och kommunikationsvetenskap

Handledare: Tindra Thor

Författare: Gustav Isberg och Vilde Vesterlund

Etisk försäkran om arbetsfördelning

Under uppsatsens gång har vi fördelat arbetet jämnt mellan oss. För att skapa en rättvis arbetsfördelning har vi varit noga med att båda varit delaktiga i uppsatsens samtliga moment, framförallt i undersökningens syfte, frågeställningar, analys och diskussion. För att skrivprocessen inte ska stanna upp har vi däremot delat upp avsnitten mellan oss. Vi har dock alltid varit noga med att den andra ska ha fått läsa igenom och komma med förslag på ändringar. På så sätt har båda fått göra avtryck i texten och genom gemensam kommunikation har arbetet utvecklats till en färdig produkt. För att exemplifiera; Gustav har erhållit huvudansvar för inledningen samtidigt som Vilde då erhållit huvudansvar för problemformuleringen, för att därefter med gemensamt ansvar författat en bakgrund.

Under tidigare forskning kom vi gemensamt fram till vilka ämnen och inriktningar vi ansåg fungera väl för att därefter dela in skrivprocessen. Gustav fick huvudansvar för “5.1 cancel-kultur” och “5.2 framväxten av hiphopgenren” medan Vilde ansvarade för “5.3 gangsterrappen och gängkriminalitet” samt “5.4 streetcred och autencitet inom hiphop”. Därefter gick vi igenom kapitlet tillsammans och kom med förslag på ändringar och skapade sedan en gemensam sammanfattning. Det är efter den metodiken vi har valt att anpassa vår arbetsprocess, med undantag för syfte, frågeställningar, analys samt diskussion. I dessa delar har vi tillsammans författat texterna. Genom en sådan arbetsgång har vi sett till att vi båda har fått göra avtryck i uppsatsens samtliga delar, eftersom vi kommit med förslag på förändringar för att ta arbetet framåt.

Vi båda garanterar att vi tagit ett lika stort ansvar där vi delat upp arbetet enligt en 50/50 princip.

Sammanfattning

Hur ser svenska nyhetstexters rapportering om fallet Yasin och P3-Guld ut? Studien undersöker vilka diskurser som materialiseras i Aftonbladet, Expressen och Dagens Nyheters rapportering från händelsen via Norman Faircloughs kritiska diskursanalys. Vidare undersöks och analyseras fallet Yasin och P3-Guld som en del av cancel-kultur med utgångspunkt i Michel Foucaults teori om brott och straff. Studien kom fram till att nyhetsrapporteringen innehöll fyra centrala teman: *kriminalitet*, *bojkott*, *gangsterapp* och *konstnärlig frihet*. Därefter analyserades materialet interdiskursivt och intertextuellt där resultatet visar på att nyhetstexterna och dess diskurser bygger på: *den juridiska diskursen*, *tysta/lyssna diskursen* och en *politisk diskurs*. Nyhetstexterna kunde även analyseras via Michel Foucaults teori om övervakning och straff och studien fann tendenser i hur rapporteringen kan kopplas till cancel-kultur.

Nyckelord: cancel-kultur, disciplin, diskursanalys, Fairclough, Foucault, nyhetstexter, P3-Guld, straff, Yasin, övervakning.

Innehållsförteckning

Etisk försäkran om arbetsfördelning	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	5
2. Problemformulering	6
3. Syfte	7
3.1 Frågeställningar	7
4. Bakgrund	8
4.1 Kön och genusdiskussion	9
5. Tidigare forskning	9
5.1 Fenomenet “cancel-kultur”	10
5.2 Framväxten av hiphopgenren	12
5.3 Gangsterrappen och gängkriminalitet	13
5.4 “Streetcred” och autencitet inom hiphop	13
5.5 Sammanfattning av tidigare forskning	15
6. Teoretisk referensram	16
6.1 Kritisk diskursanalys som teori	16
6.2 Faircloughs definition av “diskurs”	17
6.3 Övervakning och straff	18
7. Metod	20
7.1 Norman Faircloughs tredimensionella modell	20
7.2 Empiriskt material och urval	22
7.3 Analytiska verktyg och genomförande	23
7.4 Modalitet och transitivitet	24
7.5 Interdiskursivitet och intertextualitet	24
7.6 Social praktik	25
7.7 Reliabilitet och validitet	26
7.8 Forskningsetik	27
8.0 Resultatredovisning och analys	28
8.1 Dimension 1: Textanalys – kriminalitet	28

8.2 Textanalys – bojkott	32
8.3 Textanalys – gangsterrapp	34
8.4 Textanalys – konstnärlig frihet	37
9. Dimension två - Diskursiv praktik	40
9.1 Interdiskursivitet	40
9.1.1 Den juridiska diskursen	40
9.1.2 Tysta- eller lyssnadiskursen	42
9.1.3 Den politiska diskursen	43
9.1.4 Sammanfattning interdiskursivitet	45
9.2 Intertextualitet	45
9.2.1 Den juridiska diskursen och intertextualitet	45
9.2.2 Tysta-/lyssna-diskursen och intertextualitet	46
9.2.3 Den politiska diskursen och intertextualitet	48
10. Dimension 3 - Social praktik	49
11. Diskussion och slutsats	51
11.1 Sammanfattning – Textanalys	51
11.2 Sammanfattning – Diskursiv praktik	53
11.3 Sammanfattning – Social praktik	55
11.4 Slutdiskussion utifrån frågeställningarna	56
11.5 Förslag för framtida forskning	59
12. Referenser	60
13. Material/bilagor	63

1. Inledning

“Jag missa P3 Guld, jag satt med fulla restriktioner”, sjunger Yasin i sin hitlåt Young & Heartless. Svensk hiphop och musik från förorten har under senare år kommit att växa sig starkt på den svenska musikscenen. Genren och artisterna dominerar topplistor och fyller spelningar till maxgränsen. Med råa texter och hårda beats skildrar artisterna den tuffa verkligheten (Dahlbom 2019). En av de största svenska rappartisterna är Yasin Abdullahi Mahamoud, även känd som Yasin Byn eller Yasin The Don. Yasin föddes in i en musikalisk familj, bosatt utanför Stockholm i Rinkeby. Bland Yasins kusiner finns flera framträdande och välkända hiphop artister som Cherrie, K27 och Imenella. Yasin började släppa musik via Järva-kollektivet Ghetto Superstars (GSS) tillsammans med andra välkända rappare. Det var en hård och aggressiv hiphop, förankrad i artistens verklighet, som gjorde stor succé och nådde stora framgångar. Men den spikrakt uppåtgående karriären fick sättas på paus då artisten 2018 dömdes till dryga två års fängelse för grovt vapenbrott (Aftonbladet 2021).

Efter straffet fortsatte Yasins framgångar och han släppte ny musik som gjorde ännu större succé. Framgångarna gick inte heller obemärkta förbi. År 2021 nominerades Yasin till årets artist och årets hiphop & RnB vid musikgalan P3-Guld arrangerad av Sveriges Radio; nomineringar han senare också prisades för. Detta väckte stor debatt eftersom Yasin vid tiden för nomineringarna till galans stora priser satt häktad för misstanke om stämpling till människorov av en annan välkänd artist. I medierna riktades kritik mot P3 för att de nominerat Yasin. Händelsen fick stort utrymme medialt och debatterades flitigt på sociala medier.

I fallet Yasin och P3-Guld uppmanade debattörer till bojkott av Yasins verk och avstånd från att prisa den typen av “våldsglorifierande” musik. Det var vid tiden för nomineringarna, under våren 2021, som människor tillsammans tog ton mot artisten på sociala medier. Det skapades en hashtag där fans uppmanades att sluta konsumera Yasins musik och streamingtjänster uppmanades att ta bort hans musik från spellistor. Även artister pressades att ta bort Yasins medverkan i låtar som skulle släppas och till sist uppmanades Sveriges Radio P3 att avveckla hans nomineringar till P3-Guldgalan. Folk samlades och organiserade sig mot Yasin, eftersom artisten vid tidpunkten satt frihetsberövad (Expressen 2021).

Ett fenomen som uppstått och växt sig starkare i takt med sociala medier är så kallad cancel-kultur [cancel culture, *vår översättning*] (Ching Velasco 2020). Cancel-kultur handlar i stora drag om att människor organiserar sig på sociala medier för att “avsluta” eller “avbryta” uppmärksamheten runt en person, varumärke eller företag, ofta välkända sådana. Det kan bero på att de har brutit mot socialt accepterade normer genom att exempelvis uttrycka sig på ett sexistiskt eller rasistiskt sätt, utfört olagliga handlingar, eller på annat sätt handlat på ett socialt och kulturellt kontroversiellt sätt. Människor uppmanar då till bojkott av personens verk eller tjänster för att helt enkelt “avbryta” personens karriär (Anderson Lopez et al. 2020).

Cancel-kultur som fenomen kan således ses som en form av offentlig bestraffning och kontroll i likhet med vad som uppmuntrades till i fallet Yasin. Rent teoretiskt kan cancel-kultur och fallet Yasin därmed kopplas till Michel Foucaults teori om övervakning och straff. Inom teorin konceptualiserar Foucault de nya disciplinära teknikerna för maktutövning med en konstant men osynlig övervakning av människan och en ny form av själslig bestraffning (Foucault 2017). Det blir således intressant att analysera moderna former av straff, såsom cancel-kultur, med hjälp av ett foucauldianskt perspektiv.

2. Problemformulering

I följande uppsats kommer vi att titta på det väldigt omdiskuterade område som vi valt att kalla “Fallet Yasin och P3-Guld”. Vi ser en omdebatterad och kontroversiell medial rapportering kring en av Sveriges populäraste artister som vi vill undersöka närmare och analysera genom Norman Faircloughs kritiska diskursanalys och dennes tredimensionella modell. Detta för att identifiera vilka diskurser som materialiseras inom den mediala rapporteringen av fallet och hur dessa faktiskt tar sig uttryck.

Det är ett intressant ämne och debatt som rört upp mycket känslor. Vi lever i en tid där den så kallade gangsterrapen alltjämt toppar musiklistorna, älskas av dess fans och diskuteras av politiska riksdagsledamöter (SVT 2021). Diskussionen och efterspelet runt fallet Yasin och P3-guld har nått den högsta politiska agendan. Dessutom snuddar den vid stora samhällsfrågor som socioekonomisk segregation, svek och ett bristande ansvar från politiker. Fallet har även aktualiserat frågan om konstnärlig frihet och att kunna skilja mellan verk och

person. Det är en fråga som i alla tider varit aktuell, men nu är den kanske mer aktuell än någonsin. I alla fall i Sverige.

Den debatt som tog ordentlig fart när Yasin nominerades av Sveriges Radio P3 för sin musik, fick ytterligare bränsle när hiphopartisten Nils "Einár" Grönberg, bara 19 år gammal, sköts till döds i Hammarby Sjöstad den 21 oktober 2021. Vissa röster i debatten, liksom debattörer och politiker, menar att specifikt Yasin och gangsterrapp överlag bör bojkottas. De menar att sådan musik är skadlig, förskönar verklig kriminalitet och därför varken bör prisas, hyllas eller uppmärksammas. Istället menar dessa tyckare att den bör sluta konsumeras. Dessa tongångar går ihop med det nutida fenomenet cancel-kultur som på senare år utvecklats till ett vedertaget begrepp, framför allt i takt med framfarten av sociala medier. Cancel-kulturen kan betraktas som en sorts disciplinering och övervakning av det offentliga rummet där kända personer som begått dumheter blivit bojkottade och "straffade" av den breda massan. Det är en modern typ av övervakning och bestraffning som går att härleda till Foucaults historiska teorier om just övervakning, disciplinering, straff och det moderna straffsystemets uppkomst.

3. Syfte

Undersökningens syfte är att studera medias rapportering om fallet "Yasin & P3-Guld" för att få mer kunskap om vilka diskurser som tar sig uttryck inom traditionell media kring händelsen. Detta genomförs genom Norman Faircloughs kritiska diskursanalys på ett urval av artiklar från tre svenska tidningars nätupplagor: Aftonbladet, Expressen och Dagens Nyheter. Undersökningen ämnar också diskutera fallet "Yasin & P3-Guld" som ett fall av cancel-kultur, vilket görs genom Michel Foucaults teori om övervakning och straff.

3.1 Frågeställningar

För att undersökningen ska fylla sitt syfte ställer vi följande forskningsfrågor:

- Vilka diskurser materialiseras i nyhetstexter gällande fallet Yasin och P3-Guld?
- Hur kan fallet Yasin P3-Guld förstås som ett fall av cancel-kultur?

4. Bakgrund

Sedan år 2003 har Sveriges Radio och P3-Guld delat ut musikpris till musiker som under föregående år utmärkt sig inom vissa utvalda kategorier. Vid 2021 års musikgala, som ägde rum den 23 januari, tilldelas hiphopartisten Yasin Byn galans allra mest ärofyllda pris: “Årets artist”. Dessutom mottog han även pris för “Årets hiphop & RnB”.

Valet av pristagare blev extremt omdiskuterat. Sveriges Radio mottog kritik för att ha valt att behålla Yasin som nominerad även efter att misstankarna om brott blev kända. De fick även kritik för att ha “censurerat” alla nominerade artister i kategorierna “Årets artist” och “Årets hiphop & RnB”. I normala fall, i den årligt tv-sända galan, visas korta videofilmer av de nominerade artisterna i varje kategori. Under 2021 års gala, valde Sveriges Radio att inte visa dessa filmer. Dessutom togs även presentationen av Yasin och han musikaliska gärning bort när väl direktsändningen drog igång.

I media blossade en hätsk debatt upp med flera olika läger. Såväl politiker som journalister uttalade sig inom både sociala medier och i traditionell nyhetsmedia. Det huvudsakliga temat för debatten var följande: Går det att skilja på artist och personens musikaliska verk? Och hur påverkar den frågan hur vi ser på konsten idag?

Debatten som väcktes och kritiken som riktades mot Sveriges Radio på grund av nomineringen av Yasin krävde svar. Sveriges Radio och P3 var tydliga i sin kommunikation och på sin webbplats svarade musikchefen Anna Karin Larsson på frågan: *Varför ska man skilja på person och verk? “... Att vi spelar en persons musik innebär inte att vi ställer oss bakom olika artisters privata åsikter och agerande. Det är viktigt att separera musiken från personen.”* (Sveriges Radio 2021). De menade att musikgalan fokuserar i huvudsak på det musikaliska och skiljer därför på verk och person.

Däremot, vid en tidigare intervju, redan innan P3-Gulds årliga musikgala hade ägt rum, uppmärksammade P3 Nyheter att artisten gått från att ha spelats 5–8 gånger om dagen till 0–2 gånger. Anna-Karin Larsson hävdade då att de måste ta hänsyn till och lyssna på de som blir upprörda. Men redan här var ståndpunkten tydlig:

“Vi måste stå fast vid beslutet att spela låtarna och samtidigt vara lyhörda för de som är upprörda över att vi spelar musiken, säger Anna-Karin Larsson och fortsätter:

“Det är inte första gången en artist gör eller anklagas för något som Sveriges radio absolut inte ställer sig bakom. Men vi menar att låtarna är en annan sak än de handlingar som de här personerna utför.” (Wrede 2021).

Debatten om huruvida verket ska skiljas från personen är inte ny, utan diskuteras ständigt. När Peter Handke vann Nobelpriset i litteratur 2019 menade en del på att det var omoraliskt då han anklagas för att ha relativiserat folkmordet i Srebrenica i en essä från 1996. Ena sidan menade på att han var en kontroversiell författare med högkvalitativa texter och därför ska prisas, medan den andra sidan tyckte att en man med sådana värderingar inte ska uppmärksammas (Norgren 2019).

4.1 Kön och genusdiskussion

Undersökningens problemformulering och huvudsakliga ämne utgår från ett specifikt fall som inte kommer att analyseras utifrån ett köns- och genusperspektiv, främst eftersom undersökningens syfte inte är att analysera eller undersöka frågor ur ett sådant perspektiv. Däremot finns det delar inom undersökningens ämne och problem som hade varit intressanta att titta på ur ett köns- och genusperspektiv. Förslagsvis hade det kunnat handla om hur låttexterna, främst inom gangsterrap, ofta förklaras som nedvärderande mot kvinnor. Texterna är ofta råa, med inslag av kriminalitet samtidigt som de uppfattas som misogynia mot kvinnor. Det fenomenet hade varit intressant att titta närmare på och samtidigt beakta kön- och genusfrågor. Däremot är det inte den delen av fenomenet som undersökningen ämnar att titta närmare på och det blir därför inte av relevans att använda ett köns- och genusperspektiv.

5. Tidigare forskning

I det kommande avsnittet presenterar vi tidigare forskning om begreppet och fenomenet cancel-kultur följt av en redogörelse för hiphop som genre och dess framväxt. Därefter presenteras tidigare forskning om musik och gangsterrapens koppling till kriminalitet. Till

sist presenteras forskning om begreppen “streetcred” och autencitet och deras plats inom hiphop.

Forskningen som presenteras och tas i beaktning är av relevans för undersökningens problemfrågor och ämne. Undersökningen ämnar dels att analysera och förstå fallet Yasin och P3-Guld som ett fall av cancel-kultur, därför presenteras tidigare forskning kring cancel-kultur och olika aspekter av det. Det blir även relevant för undersökningen att inkludera forskning om gangsterrappens anknytningar till kriminalitet, eftersom orsaken till den stora debatt fallet Yasin och P3-Guld väckte, kommer ifrån frågor om kriminalitet och musik. Begrepp som streetcred och autencitet och dess plats inom hiphop fyller sin funktion i diskussionen om huruvida hiphop artister som visar på autencitet och begår kriminella handlingar, också kan stärka sitt varumärke.

5.1 Fenomenet “cancel-kultur”

Cancel-kultur är ett samtida fenomen som de senaste åren vuxit fram till stor del på sociala medier. Cancel-kultur innebär att människor drar in sitt “stöd” och “cancellerar” offentliga personer som gjort bort sig offentligt. Det kan vara efter att en person sagt eller gjort någonting som går emot existerande värderingar och normer i samhället, genom saker som inte är socialt accepterade enligt den breda massan. Cancel-kultur förekommer framför allt på sociala medieplattformar och innebär att massan helt enkelt “avbryter” personen och dennes “tjänster”. Personen kan bli uthängd offentligt och det leder oftast till ett drev och en snöbollseffekt, där personen tappar följare på sociala medier och dennes “verk” slutar konsumeras. Målet är ofta att avsluta personen och dennes karriär.

Fenomenet är vida debatterat och har problematiserats ur flera olika vinklar. Forskare pekar till exempel på fenomenets möjlighet till förändring. Individer har nu möjligheten och verktygen med sociala medier att både belysa och sätta stopp för ojämlikheter i samhället, exempelvis rasism och sexualbrott (Anderson-Lopez et al, 2020). Ett exempel på hur cancel-kultur erbjuder möjligheter för individer att sätta stopp för ojämlikheter i samhället genom att sprida sitt budskap i sociala kanaler inträffade under hösten 2017. En kvinnlig amerikansk skådespelare gick ut på Twitter och uppmanade kvinnor att dela sina erfarenheter av sexuella trakasserier och sexuellt våld under hashtaggen #MeToo. Upproret fick snabbt

fart och på sociala medier gick kvinnor världen över ut och berättade om sina erfarenheter. Syftet var att synliggöra patriarkala strukturer och maktmissbruk utfört av män mot kvinnor. Detta gjordes för att skjuta över skulden från offret till förövaren (Loney-Howes et al, 2021). De berättelser som fick störst medial uppmärksamhet var de där enskilda personer pekades ut vid namn, ofta när det handlade om offentliga personer. Kända skådespelare och musiker likt James Franco, Aziz Ansari och R Kelly hängdes ut på sociala medier efter att kvinnor gått ut med sina berättelser. (Ng 2020).

Cancel-kulturen har även kritiserats för att sätta stopp för kontroversiella och omtvistade åsikter. Eve Ng skriver att sociala medier likt Twitter kan främja en sorts ideologisk stelhet där de korta inläggen på dessa plattformar leder till en brist på nyans i budskapen (ibid. 2020). Därför kan cancel-kultur enligt vissa tyckare ses som en slags censurerande kraft. Där personer inte vågar uttrycka sina tankar rakt ut då rädslan och risken finns där att då också bli "cancellerade". McKenna M. Wychunas beskriver att det idag det finns en oro att bli "cancellerad". Tanken på att du skulle råka utföra något som andra människor anser problematiskt leder till att din röst blir tystad, din karriär dör och du blir därmed ett avslutat kapitel (Wychunas 2021).

I en undersökning av Gwen Bouvier analyserar hon hashtags på Twitter som använts vid fall av "call-outs" eller cancel-kultur, specifikt inriktade mot offentliga personer som vid ett tillfälle uttryckt sig rasistiskt. Bouvier beskriver hur individer som uttryckt sig rasistiskt eller olämpligt fångas av en mobilkamera, som sedermera publiceras på exempelvis Twitter. Därefter tar offentligheten vid och identifierar personen och kritiserar hans beteende. De tar reda på var personen lever, hur hans familjesituation ser ut och pressar för att personen ska förlora arbetet. Fall av cancel-kultur som får stor spridning plockas sedan upp av traditionella medier som driver mer trafik till sina plattformar.

Enligt Bouvier finns det två sidor av myntet när det kommer till cancel-kultur. Å ena sidan när det handlar om rasistiska uttalanden exempelvis, framförs det argument att cancel-kultur fungerar på ett positivt verkande vis, där de som är emot social och politisk rättvisa konfronteras. Å andra sidan kritiserar fenomenet för att vara en teater eller performativt skådespel där de som tar ton och "avslutar" en person gör det för egen personlig vinning och för att känna sig moraliskt överlägsna.

Bouvier menar vidare på att människor känner glädje av att tillsammans med andra mobilisera mot en förövare, vilket skapar en känsla av samhörighet och hela processen genomförs utan en större personlig kostnad (Bouvier 2020). Det är ett resonemang som Austin M. Hooks också för och problematiserar. Han skriver att termen cancel-kultur är relativt ny och bygger på det tidigare uttrycket “call-out culture”. De båda termerna härrör från *doxing*, vilket är en internetbaserad praktik som går ut på att söka upp och därefter distribuera känslig information om en privatperson eller företag för personlig vinning. Hooks menar vidare på att oavsett den positiva aspekten av cancel-kultur, det vill säga dess förmåga att avsluta och avbryta olagliga och oetiska händelser, så grundar sig begreppet fortfarande på *doxing*, vilket gör att cancel-kulturen bygger på att de som söker avbryta eller bojkotta en person eller företag till stora delar gör det för personlig vinning (Hooks 2020).

5.2 Framväxten av hiphopgenren

Hiphop som subkultur sägs ha vuxit fram i det socialt utsatta området Bronx, New York under sent 1970-tal. Inom kulturen räknas fyra element in, dels rap, samt DJ-ing, breakdance och graffiti. Hiphop är ett kulturellt fenomen som skapades av afroamerikanska ungdomar med syftet att uttrycka känslor och motstånd mot social, ekonomisk och kulturell utanförskap och diskrimination. Hiphopen har under årtiondena utvecklats till en kulturell rörelse som på sätt och vis handlar mycket om sammanhang och identitet. Hiphop är inte bara rappen eller musiken, utan också sättet man klär sig, hur man uttrycker sig och sättet man betraktar världen utifrån (Alrigde & Steward 2005, s. 190).

Både hiphopkulturen och specifikt rappen har under de senaste decennierna vuxit enormt i popularitet och uppskattas numera av människor världen över. Det är en musikstil som utvecklats och förändrats över åren, och numera finns det flera olika stilar inom hiphop musiken, allt från så kallad “old school rap” och “MCs”, med ett lika stort fokus på rim och lyrik i samklang med beat. Så även freestyle där artisten improviserar fram rader över ett beat. En av de mest omtalade grenarna, gangsterrappen, sägs ha vuxit fram i Los Angeles och Kalifornien under 1980-talet. Framstående så kallade gangsterrappare är bland andra gruppen N.W.A, samt artisterna Tupac Shakur och The Notorious B.I.G. Kännetecknande för stilen är de ofta råa texterna om en hård verklighet, med våld och droganvändning, vilket ofta kritiserats för att vara misogyna mot kvinnor och glorifierande av kriminalitet (ibid s. 190).

5.3 Gangsterrappen och gängkriminalitet

Kriminella gäng kan uppfattas som en subkultur eller ett kulturellt fenomen. Kulturen omfattar värderingar, symboler och ritualer vilka förknippas med det kriminella gänget. Gängmedlemmar delar även andra egenskaper och intressen. Som exempelvis liknande kläder, tatueringar och musik vilket identifierar dem själva som gäng gentemot sig själva och allmänheten. Kriminella gäng använder även exempelvis graffiti i sin kommunikation som ett sätt att markera sitt territorium och sända budskap till andra gäng (Lozon & Bensimon 2015).

En annan viktig aspekt av gängens kommunikation är musiken. Forskning visar hur kriminella gäng i USA använder musik för att påvisa sin identitet och kultur i offentligheten. Gängen använder sig främst av gangsterrap, vilket är omtalat för sin förmåga att inkludera homofobiska och sexistiska texter. Dessutom är genren välkänd för att skildra kriminalitet och våldshandlingar. Studiens konklusioner framhäver att de kriminella gängen är strukturerade och organiserade för att underlätta utförandet av kriminella handlingar. För att kriminaliteten och brottsligheten ska öka måste gängen bidra till en miljö där brotten verkar "mer okej". Ett sätt att skapa en sådan miljö för de gängkriminella är via musik i allmänhet och gangsterrap i synnerhet. Där låttexter skildrar de kriminellas liv, innehållandes exempelvis våld, droger och vapen (Lozon & Bensimon 2015).

Enligt Geoff Harkness är gangsterrap och gängkriminalitet tätt sammankopplade. Gängkriminaliteten och gangsterrapen ingår i ett förhållande där de båda gynnas av varandra. Deltagare i studien, vilka är rappande gängkriminella, använder sitt gängmedlemskap som en resurs på ett strategiskt vis för att gynna sin musikkarriär. Rapparna använder på så vis sitt gängmedlemskap för att generera intäkter, marknadsföra sin musik och dessutom som säkerhet vid livespelningar. Samtidigt får gängen en källa till inkomst, marknadsföring (i exempelvis låttexter), lättare rekrytering av medlemmar samt en röst att offentligt lösa tvister. Det gör att gängkriminalitet och gangsterrap finner positiva aspekter hos varandra vilket gör att de båda sammankopplas (Harkness 2013).

5.4 "Streetcred" och autencitet inom hiphop

De flesta rappare och hiphopartister strävar idag efter att nå "street credibility", det vill säga ett erkännande att man är äkta. Det handlar om att det en artist sjunger om är på riktigt, det

vill säga att artisten skildrar en verklighet som den faktiskt lever i. Murali Balaji beskriver streetcred som en viktig aspekt i rapparens musikaliska karriär, att vara accepterad av omgivningen. För att uppnå streetcred måste rappare relatera till specifika upplevelser eller knyta an sina låttexter till en specifik plats, samtidigt som rapparen måste sammanfläta sin identitet med ghetton och dess rådande normer (Balaji 2012).

Den amerikanska hiphopartisten 50-cent svarade på frågan om de våldsglorifierande aspekterna i hans musik att det var hans sätt att återspegla den miljö han växte upp i. Han liknade det med att en konstnär målar det den ser, och han rappar om det han ser. Han ville tydliggöra att omvärlden inte bör agera moral-domare mot konstnärer som skapar en korrekt bild av sin omgivning. Desmond Upton Patton med kollegor förklarar det fenomenet i sin studie som något som förväntas av hiphop artister. Att "hålla det äkta" och förbli trogen mot verkligheten i ghetton. Eftersom artisterna inom genren förväntas att hålla det äkta och själva menar på att de gör det, så hålls de ansvariga för vad som sägs i sina texter. Rappare som därmed bryter mot lagen eller utför våldshandlingar bygger då sin "streetcred", eftersom de visar att de då lever som det framställs i sina texter (Upton Patton et al, 2013).

Att "hålla det äkta" förklaras i studier genom termen *autenticitet*. Autenticitet är en central aspekt inom stora delar av hiphop och de båda har kopplats samman sedan hiphopens uppkomst under 1970-talet. Hiphopens stora behov av autenticitet sträcker sig hela vägen till dess uppkomst, det skapades av de socialt och ekonomiskt marginaliserade. Det var deras sätt att göra sig hörda och nå ut till omvärlden. Därför var det viktigt att det hölls äkta, de som sjöng om de tuffa levnadsvillkoren skulle också leva i dem. Autenticitet inom hiphopen inrymmer flera element, vilka Jonathan D. Williams presenterar i en studie. Nedan följer vissa av dessa:

1. "Staying true to oneself" vilket handlar om att på ett ärligt vis skildra sina erfarenheter och sin verklighet via sin musik. Det du sjunger om ska inte vara en påhittad verklighet. Det handlar också om att skapa musik som representerar en själv och inte i första hand för att underhålla massan.
2. "Blackness" handlar om hiphopens afro-amerikanska ursprung. Att hävda sin "svarthet" skapar en form av autenticitet som kan förklaras som "en av oss". Att med stolthet sjunga om sin hudfärg påvisar ens ursprung och skapar en äkthetskänsla. Ett exempel är rapparen Ice Cube som sjunger "*Calling me an African-American/like*

everything is fair again, shit/Devil, you got to get the shit right, I'm black/blacker than a trillion midnights" i sin låt "When will they shoot?".

3. "Underground values" handlar om bevarandet av hiphop som en egen genre för de marginaliserade. Det handlar om att inte vara en "sell out" och att inte producera musik för massans underhållning.
4. "Street values" handlar om att din musik ska gå i linje med ghattots värderingar, vilket ofta kan inkludera droger, vapen och olagliga handlingar. Men påvisar din musik att den står i linje med din hemorts värderingar påvisar det autencitet.
5. "Hyper-masculinity" innebär att visa på "hårda" värderingar, genom grova, våldsamma och sexualiserade texter skapar rapparen autencitet. Detta skiljer sig från massans mjuka pop-rap (Williams 2007).

Forskningen visar på att autencitet och streetcredibility är två centrala delar inom hiphop och gangsterrap. Publiken och omgivningen bedömer musiken till stora delar utifrån autencitet. Som numrerat ovan exemplifieras aspekter av musiken som skapar en autencitetsmärkt musik. De flesta av punkterna visar på att en tuff och hård livsstil, ofta sammanflätad med kriminalitet, ökar artistens autencitet. För att ta den forskningen till vår undersökning leder det till en diskussion om Yasin och autencitet. Forskningen visar att om du som gangsterrappare eller hiphopartist lever som du sjunger, ofta med kriminella inslag, så ökar det din streetcredibility och din musik visar på autencitet, vilket går att argumentera för att Yasin har gjort och gör.

5.5 Sammanfattning av tidigare forskning

Det sammantagna forskningsläget presenterar mycket av den kunskap som finns inom vårt valda forskningsområde. Cancel-kultur som fenomen har presenterats och så även olika dimensioner av det. Forskning har visat på och problematiserat cancel-kulturens förmåga att skapa rädsla hos offentliga personer, samtidigt som personerna som utför cancel-kultur riktat mot personer känner en egen moralisk vinning. Dessutom har vi presenterat hiphop som genre och dess framväxt i världen, en genre som huvudpersonen i vår undersökning kopplas samman med. Forskningen om autencitet och streetcredibility inom hiphop och gangsterrap visar på artisternas vinning av att "hålla det äkta" och leva som man framställer det i sina texter.

Vi hoppas att denna kunskap kan hjälpa oss att förstå dynamiken i den mediala hysterin kring Yasin och P3-Guldgalan, vilka diskurser som materialiseras i materialet och hur denna medierapportering kan förstås som ett fall av cancel-kultur. Vi tror också att studien kan leda till både intressanta diskussioner och resultat, genom att ta den tidigare forskningen i beaktning. Forskningen kring cancel-kulturen och hur fenomenet förekommer. Det historiska ursprunget av hiphopen, dess anknytning till identitetsskapande och motstånd mot etablerade maktrelationer, samt dess koppling mellan autenticitet och streetcredibility. Samt gangsterrappens eventuella koppling till gängkriminalitet.

6. Teoretisk referensram

Undersökningen kommer att innehålla två huvudsakliga teorier som bildar uppsatsens teoretiska referensram. Dessa är Norman Faircloughs kritiska diskursanalys och Michel Foucaults teori om övervakning och straff. Vi kommer i detta kapitel att presentera Norman Faircloughs idéer kring kritisk diskursanalys, vilket är perspektivet på den kritiska diskursanalysen vi valt att använda. Michel Foucaults teori kommer primärt användas för att analysera händelserna som ett fall av cancel-kultur.

Vi kommer att använda oss av Norman Faircloughs tredimensionella modell vilken presenteras i avsnitt 7.1. Metoden kräver en kombination med en kultur- eller sociologisk teori. Här kommer Foucaults teori om övervakning och straff också användas då denna adresserar frågor som straff, disciplinering och en konstant och automatisk övervakning, vilka kan kopplas till dynamiker förekommande inom cancel-kultur. Teorin passar väl till vårt ämne i förhållande till cancel-kultur som fenomen, eftersom Foucaults teorier om disciplin, övervakning och straff kan appliceras och kopplas till dagens bojkott- och cancel-kultur.

6.1 Kritisk diskursanalys som teori

Den kritiska diskursanalysen sammansätter teorier och olika metoder för att på ett teoretiskt vis problematisera relationerna mellan diskursiva praktiker och sociala praktiker via empiriska undersökningar (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 66). Michel Foucault var den teoretiker som via empiriska undersökningar på allvar la en grund för diskursanalysen. Det var han som till en början utvecklade begrepp och teorier som används i kritisk diskursanalys. Flera grenar av den kritiska diskursanalysen härstammar från Foucaults grundidéer, så även Norman Faircloughs. Mycket av det som Fairclough betecknar som

kritisk diskursanalys har sina rötter i Foucaults idéer, men nämnvärt är att det också skiljer sig åt på flera punkter (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 19).

En central del inom Fairclough syn på den kritiska diskursanalysen, är hur diskurs är både konstituerande och konstituerad. Fairclough ser diskurs som en viktig och central del av social praktik, vilken både reproducerar och förändrar kunskap, maktrelationer, identiteter och sociala relationer samtidigt som diskursen formas av andra sociala praktiker. Detta skapar ett dialektiskt förhållande mellan diskurs och sociala dimensioner (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 71).

Fairclough talar om social struktur, vilket han anser är sociala relationer som återfinns i samhället och bland bestämda institutioner. Den sociala strukturen inrymmer dessutom element vilka kan vara både diskursiva och icke-diskursiva. Praktiker som är icke-diskursiva är framför allt praktiker vilka innehåller fysiska inslag, till exempel fysiska handlingar såsom att bygga ett hus, medan praktiker som är diskursiva är praktiker som ingår i verbal och skriftlig kommunikation (ibid s. 71). Mycket av det Fairclough identifierar med kritisk diskursanalys är hur hans teori- och metodbyggande mot empirisk forskning handlar om språkbruk som sker i vardagens olika sociala interaktion. Därför förespråkar han också en analys av språkets användning i exempelvis massmedier (ibid s. 71).

Faircloughs perspektiv på den kritiska diskursanalysen är textorienterat, men han kombinerar den språkliga analysen med den bredare sociala praktiken. Fairclough har kritiserat angreppssätt inom lingvistik för att enbart fokusera på texten och analysen av densamma. Dessutom kritiserar han textanalyser för att på ett för vagt och förenklat vis se till förhållandet mellan text och samhälle. Fairclough menar på att textanalysen ensam är för svag och otillräcklig för en diskursanalys, eftersom du då utelämnar förbindelserna mellan texten och de samhälleliga och kulturella processerna den är en del av. Därför menar Fairclough att det behövs ett tvärvetenskapligt perspektiv som inrymmer analys av både texten och den bredare sociala praktiken (ibid s. 72).

6.2 Faircloughs definition av “diskurs”

Fairclough definierar och använder diskurs på två olika sätt. Ordet och själva substantivet diskurs definierar han som ett språkbruk såsom social praktik. Han definierar även diskurs

som ett sätt att tala som ger betydelse åt upplevelser utifrån ett bestämt perspektiv. Med det menar Fairclough en bestämd diskurs som skiljer sig från andra diskurser. Det kan exempelvis handla om en nyhetsdiskurs, miljödiskurs eller en kapitalismdiskurs. I sin definition av diskurs inkluderar han endast lingvistiska element, vilket skiljer sig från andra definitioner av diskursbegreppet som även kan inkludera icke-lingvistiska element (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 72).

6.3 Övervakning och straff

Michel Foucault analyserar i sin teori om övervakning och straff det historiska rättssystemets övergång från kvalfulla straff med hängning, tortyr och andra kropps- och skamstraff likt evenemang på öppna torg inför allmän beskådan, till framkomsten av det moderna fängelset och en större kontroll av individen. Foucault framhåller hur rättssystemet under 1800-talet började att granska människan bakom brottslingen och idén uppkom att kunna rikta straffåtgärderna mot “personen” bakom brottslingen och inte själva brottslingen som sådan. Det var en alltså avståndstagande mot det brutala och traditionella sättet att bestraffa, med ett större fokus på en effektivare disciplinering av det mänskliga beteendet.

Foucault skriver att denna förskjutning började redan under 1700-talet med en större och tätare kontroll av samhällskroppen. Samtidigt som de begångna brotten gick från att vara blodiga till att bli mer inriktade på egendomsbrott, ökade även övervakningsmetoder, politiska förändringar och uppdelningen av befolkningen i mindre kontrollerbara enheter, allt i ömsesidig växelverkan (Foucault 2017, s. 110). Makten att straffa blev en mer integrerad del av samhällskroppen och rättsstaten började inte straffa mindre, utan straffa “bättre”, i en ny politik för att bekämpa brottsligheten. Straffet gick från att vara kroppsligt smärtande, ett skådespel för allmänheten och därmed kollektivt avskräckande, till ett fokus på det själsliga, och dess konsekvenser. Straffet togs in bakom stängda dörrar och in i stängda fängelser. Istället för fysisk smärta, utvecklades alltså tanken på det obehag som låg framför den dömde och själva idén om straffet blev därmed avskräckande i sig. Tanken utvecklades att straffet skulle ha mest inverkan på de som faktiskt inte begått något brott. Genom att straffet togs bort från offentligheten skyddades också de beslutande organen. Risken för uppror vid offentliga straffavgörande reducerades, när åhörare inte längre kunde iaktta och därmed känna “sympati” med den dömde (Foucault 2017, s. 129).

Foucault skriver att övergången till de olika institutionerna under den här tiden, med bland annat nya typer av fängelser, gav möjlighet till en ny sorts disciplin och övervakning av brottslingar. Han skriver att byggnaderna började likna militärläger, där de olika lägergatorna korsade varandra och tälten och dess tältöppningar var placerade enligt en tydlig disposition, allt i ett nätverk av blickar som kontrollerade varandra. Det var en modell och konstruktion som möjliggjorde en sammanlänkad och detaljerad kontroll av de intagna, där alla som befann sig i byggnaderna blev synliga för övervakning. En ny typ av arkitektur och som likt ett "dressyrverktyg" kunde skaffa sig ett grepp om de intagnas beteenden, men också främja deras förvandling och förändra dem (Foucault 2017, s. 219).

Övervakningen utvecklades till en form av anonym, konstant och mångfaldig maktmekanism som under 1700-talet började infinna sig i flertalet institutioner, både inom sjukhus, skolor och i det nya fängelset. En ny form av disciplinär makt effektivisering som spred sig i samhällets olika institutioner (ibid. 226). Foucault illustrerar detta övervakning- och maktsystem i relation till filosofen Jeremy Benthams tankar om fängelset *Panopticon*. Panopticon är en typ av cirkelrund fängelsebyggnad, med ett högt övervakningstorn i mitten av ringen med fönster mot de fängelseceller som låg placerade runt om. Då varje cell bestod av fönster, kunde tornet "se" in i cellerna och beakta de intagna i deras fängelseceller, utan att de kunde se tillbaka på den övervakande (Foucault 2017, s. 254). Varje cell kunde inte övervakas samtidigt, men det gjorde möjligt att oavbrutet kunna iaktta de intagna individuellt om man så ville. Den stora poängen var att de intagna i sin tur inte visste när och om det var observerade. De var istället ständigt medvetna om att de *kunde* bli sedda. Följden blir att de intagna formar sina handlingar, beteende och ageranden därefter. Makten var synlig och okontrollerbar. Synlig på det sättet att de intagna alltid kunde se siluetten av tornet, men okontrollerbar då fången aldrig kunde urskilja om den faktiskt var iakttagen, men medveten om att så alltid kunde vara fallet. Borta var den gamla tidens galler och kedjor och istället användes klara skiljeväggar och disponerade öppningar som teknik (ibid. 254).

I Panopticon låg maktens effektivitet inte på den som använde den, utan på den som makten *användes på*. Makten var automatisk och permanent med ett särskilt fokus mot den mänskliga själen, och ju mer den närmade sig det okroppsliga, desto påtagligt blev också dess verkningar (Foucault 2017, s. 256). Benthams Panopticon och dess individualiserande iakttagande, gjorde det därför möjligt att bestämma skillnader hos människor och därav har

den också ett naturvetenskapligt drag. Konceptet kunde urskilja skillnader hos sjuka på sjukhuset, skillnader i prestationen hos barnen i skolan och skillnader i hur mycket tid som arbetare behövde för att lösa en uppgift. Konceptet kan därför betraktas som en modell vilken kan utbredas och göras allmän på sättet att definiera maktens förhållande till människors dagliga liv (Foucault 2017, s. 259). Foucault skriver att den panoptiska maskinen således kan användas av vem som helst, när som helst och utan risk för att bli odemokratisk eftersom den ständigt är tillgänglig för “*världens stora domstol*” och där “*maktutövningen kontrolleras av hela samhället*”. Följaktligen, menar Foucault, att det panoptiska schemat är menat att spridas till hela samhällskroppen och utan att förlora någon av dess egenskaper (Foucault 2017, s. 261).

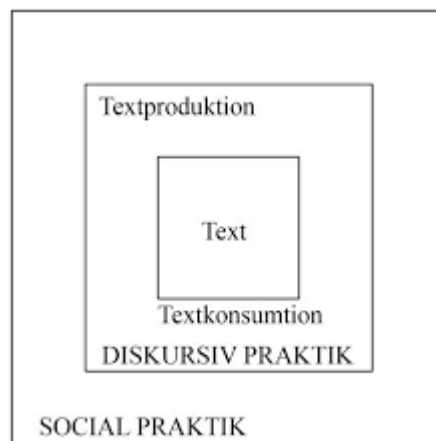
Foucaults teori om övervakning och straff, idén om Panopticon, och begreppen disciplin och övervakning har relevans för vårt syfte och huruvida fallet Yasin och P3-Guld kan förstås som ett fall av cancel-kultur, och kan likaså användas senare i själva analysarbetet. Eftersom cancel-kultur är en form av offentlig bestraffning och kontroll från den stora massan, som hela tiden kan sägas pågå och styras av “*världens stora domstol*”. Detta i ett samhälle där allting övervakas och där offentliga personers snedsteg kan utmynna i en typ av själslig bestraffning. I fallet med cancel-kultur är att människorna i samhället som ligger bakom den formen av “straff” och inte staten, som är fallet i Foucaults teori.

7. Metod

I följande avsnitt följer en redogörelse för undersökningens metod. Vi börjar med en presentation och genomgång av Faircloughs tredimensionella modell som ska användas på det empiriska materialet. Därefter presenteras och diskuteras uppsatsens material och urval. Senare presenterar vi vilka analytiska verktyg vi använt för att analysera materialet, följt av en forskningsetisk diskussion samt resonemang kring undersökningens reliabilitet och validitet.

7.1 Norman Faircloughs tredimensionella modell

Undersökningens metod kommer att vara Norman Faircloughs tredimensionella modell. Modellen fungerar som en analytisk ram vid empirisk forskning om kommunikation och samhälle. Modellen inrymmer tre dimensioner vilka alla tillsammans ska utgöra en konkret analys av en kommunikativ händelse (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 74).

I figuren ovan illustreras den tredimensionella modellen och de tre stegen: *text, diskursiv praktik och social praktik*. Forskaren börjar inifrån, vilket gör att den till en början analyserar texten och dess egenskaper. Därefter tittar forskaren på materialets diskursiva praktik, vilket handlar om materialets produktion och konsumtionsprocesser. Till sist analyseras den sociala praktiken. Där analyserar forskaren vilken social praktik den kommunikativa händelsen är en del av. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av de tre dimensionerna.

Texten, den första dimensionen av Faircloughs modell fokuserar i huvudsak på textens språkliga val och drag. Det handlar också om att texter kan analyseras som just texter och hur diskurser gestaltas och produceras genom just språket. Här inryms delar som grammatik, meningsbyggnad och ordval. Via en analys av just textens egenskaper, utifrån bestämda redskap, möjliggörs en kartläggning av hur diskurser tar plats i det textuella materialet. Det leder forskaren mot sin underbyggda tolkning.

Den andra dimensionen, den *diskursiva praktiken*, inrymmer analysfunktioner som till exempel intresserar sig för hur författaren av texten bygger sin text på redan existerande diskurser. Forskaren Peter Berglez skriver att den kulturella bakgrunden, tillsammans med intressen hos producenter av texter, till exempel journalister, kan påverka innehållet i texten. Samtidigt som den diskursiva praktiken dessutom intresserar sig för hur mottagaren av texten använder redan befintliga diskurser i sin tolkning av texten. Konsumenterna är fria individer med sin egen personliga bakgrund, och det påverkar deras tolkning (Ekström & Johansson 2019, s. 235).

Den tredje dimensionen, *social praktik* hänger till vissa delar samman med den diskursiva praktiken. Detta eftersom det är genom diskursiv praktik som texter formar och formas via social praktik, och det är i den processen som individer använder språk för att producera och konsumera texter. Det är även vid analysen av förhållandet mellan just social praktik och diskursiv praktik som undersökningen börjar närma sig sin slutdestination. För det är här frågor om social förändring och ideologier närmas (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 75). Under denna del förklaras att produktionen och konsumtionen av texter är påverkade av språk- och samhällsstrukturer. Till exempel kan inte nyhetstexter förstås som en slumpmässig samling ord och texter, utan det ligger en strukturell förståelse bakom. En förståelse som många gånger är gemensam mellan både producent och konsument, i en gemensam förståelse av verkligheten. Berglez beskriver hur man genom att ha dessa tre nivåer i beaktning när man analyserar en text, också kan förstå textens bakomliggande mening och varför texten ser ut på sättet den gör (Ekström & Johansson 2019, s. 235).

Det huvudsakliga och centrala målet med den kritiska diskursanalysen är att se till kopplingarna mellan språkbruk och social praktik. Fokus riktas därmed mot de diskursiva praktikerna och vilken roll dessa spelar i upprätthållandet av den sociala ordningen samt social förändring. Den processen undersöks via analys av den konkreta kommunikativa händelsen och dess språkbruk som en del av diskursordningen. Varje form av kommunikativ händelse påverkar diskursordningen genom att den fungerar som en social praktik vilken ifrågasätter eller reproducerar just diskursordningen. Detta gör att kommunikativa händelser formar och omformas av den sociala praktiken på grund av dess förhållande till diskursordningen. Fairclough ser på förhållandet mellan kommunikativa händelser och diskursordningar som dialektiskt. Diskursordningen, menar han på, är en form av system som formar och formas av olika fall av språkbruk (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 76).

7.2 Empiriskt material och urval

I detta kapitel följer en redogörelse för undersökningens huvudsakliga material och en diskussion kring hur vi samlade in materialet och varför. Därefter följer en presentation av undersökningens reliabilitet och validitet för att avslutas med en forskningsetisk diskussion.

I insamlingen av material har vi använt oss av ett målstyrt urval då detta är mest lämpligt i relation till undersökningens forskningsfrågor och metodval. Vi vill undersöka vilka diskurser

som finns i nyhetstexter och därför letar vi efter olika tankar och diskussioner som rör den sociala företeelse som ska undersökas – Yasin och P3-Guld. Här passar det målstyrda urvalet in då det både noga och strategiskt väljer ut material som är relevant för de formulerade forskningsfrågorna i undersökningen (Bryman 2018, s. 496). Urvalsmetoden är dessutom av ett kritiskt fall, då vi tror att fallet Yasin och P3-Guld och frågeställningarna kan prövas genom just dessa texter (ibid. 497).

Materialet utgörs av totalt 15 nyhetstexter: fem texter vardera från kvällstidningarna Expressen och Aftonbladet och fem texter från dagstidningen Dagens Nyheter. Här har vi valt tidningar med stor räckvidd i Sverige. Genom att vi hämtar materialet från tre olika redaktioner skapar vi dessutom större utrymme för få syn på olika åsikter och intressen. Det behöver nödvändigtvis inte vara så, men materialet blir, i alla fall potentiellt, mer nyanserat än om det skulle komma från en tidning och en redaktion. Alla valda artiklar är från tidningarnas nätupplagor och vi har valt texter från ett tidsspann mellan december 2020, då Sveriges Radio presenterade de nominerade artisterna till P3 Guld, fram till december 2021.

Sökningen efter artiklar i de utvalda tidningarna i detta tidsspann genomfördes på respektive tidnings webbplats. De sökord vi använt oss i urvalet är “Yasin” och “P3-Guld”. Denna första sökning resulterade i 65 träffar. Efter detta gjordes ytterligare ett urval, dels för att utformningen av vår metod inte lämpar sig för ett så stort material, och dels för att materialet behövde vara funktionellt i förhållande till forskningsfrågorna. Detta gjorde att vi strategiskt valde bort cirka 50 nyhetstexter som berörde våra sökord men som vi ansåg inte fungerade lika i relation till undersökningens forskningsfrågor. Detta för att de bortvalda nyhetstexterna exempelvis innehöll information om galan i sin helhet och endast nämnde Yasins nominering utan att diskutera den vidare. Detta flerstegsurval resulterade således i totalt 15 artiklar.

7.3 Analytiska verktyg och genomförande

Nedan presenteras de verktyg och begrepp som kommer att användas vid analys av materialet. Tabellen sammanfattar och konkretiserar vilka begrepp och analytiska verktyg som använts i analysen av materialet i förhållande till respektive diskursanalytisk dimension.

Nivåerna i Faircloughs modell	Analytiska verktyg/begrepp
Text	Modalitet & Transitivitet
Diskursiv praktik	Interdiskursivitet & Intertextualitet
Social praktik	Foucaults teori om övervakning & straff

7.4 Modalitet och transitivitet

När vi analyserade den första dimensionen av den tredimensionella modellen, det vill säga *texten* och dess egenskaper använde vi oss av analysbegreppen *modalitet och transitivitet*. Ordet modalitet betyder rent konkret "sätt" och handlar om författarens grad av instämmande i eller med en sats. Mer konkret identifierade vi således "hur mycket" författaren eller talaren instämde med sitt påstående genom hur denne uttryckte sig. För att exemplifiera: "*Det är varmt*" "*Jag tycker det är varmt*" "*Jag tycker det är lite varmt*". Det är tre olika påståenden om något, vilka alla är olika modaliteter som förbinder författaren till sitt påstående på olika sätt (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 88).

Vi tittade även på transitivitet vid analysen av textens egenskaper. När en kommunikativ händelses transitivitet analyseras tittar forskaren på huruvida händelser eller processer, i vårt fall i nyhetstexterna, förbinds eller inte förbinds med ett subjekt eller objekt. Vem som gör något eller blir utsatt för något. I denna del finns ett intresse av att presentera och klarlägga vilka ideologiska konsekvenser som finns när författaren skriver texten. De två analysbegreppen modalitet och transitivitet används för att besvara undersökningens forskningsfrågor. En del av undersökningen är att se hur diskurser materialiseras i fallet Yasin och P3-Guld. Genom en analys av det textuella genom modalitet och transitivitet, kan vi analysera hur det identifierade diskurserna ger sig uttryck i undersökningens material. Detta genom att via modalitet se till meningars konstruktion för att identifiera olika modaliteter vilket tillåter oss att undersöka hur diskurserna kommer till uttryck. Det gäller även vid transitivitet, vem ger författaren ansvaret? Utelämnas en agent? Det är frågor som hjälper oss att besvara hur diskurserna materialiseras i nyhetstexterna.

7.5 Interdiskursivitet och intertextualitet

Vid analysen av det andra steget i den tredimensionella modellen, det vill säga den diskursiva praktiken, använde vi oss av Faircloughs begrepp *interdiskursivitet* och *intertextualitet*. Dessa begrepp analyserar hur texter bygger på redan existerande diskurser. Intertextualitet betecknar just det förhållandet, att kommunikativa händelser bygger på tidigare kommunikativa händelser. En författare kan aldrig författa en ny text som inte innehåller ord en annan författare har använt. Detta kan identifieras genom exempelvis konkreta hänvisningar till andra texter. Interdiskursivitet är en form av intertextualitet. Interdiskursivitet handlar om textens diskurser bygger på tidigare diskurser inom diskursordningen. (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 77).

Vi använde oss av interdiskursivitet och intertextualitet eftersom det är två analysbegrepp som delvis är centrala i Faircloughs kritiska diskursanalys, men framför allt för att det är två begrepp som fungerar väl i vår undersökning. Undersökningen önskar att se hur diskurserna kommer till uttryck i materialet och genom att se till texternas interdiskursivitet och intertextualitet närmar vi oss den frågan. Genom att se till hur texten är uppbyggd, bygger den då på tidigare texter? Artikuleras diskurser inom och mellan olika diskursordningar? Det är frågor vi hoppas på svar på genom analysbegreppen.

7.6 Social praktik

Norman Faircloughs tredje steg i den tredimensionella modellen, den sociala praktiken, hör på sätt och vis ihop med den diskursiva praktiken. Detta då både produktionen och konsumtionen av texter är påverkade av större samhällsstrukturer. Att till exempel journalister skriver som de gör och hur en läsare senare tolkar texten har att göra med en redan etablerad meningsrelation som både involverar kollektiva minnen och gemensamma förståelser av verkligheten. För att förstå just vilka sociala och institutionella villkor som ligger till grund för mediediskursen, menar Fairclough att man bör kombinera det tredje steget med en annan sociologisk teori (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 90). I det här fallet har vi således valt att använda oss av Foucaults teori om brott och straff för att analysera denna tredje dimension.

Framförallt begreppen disciplinering, straff och övervakning från Foucaults teori är intressanta för vår analys av materialet. Övergången till den nya tidens fängelser möjliggjorde

nya metoder för att kontrollera och övervaka människors beteenden. Det gav en möjlighet till att utöka disciplinen och genom bestraffning kunna ändra på icke godkända beteenden (Foucault 2017, s. 191). Kännetecknande för den typen av straff var att de riktade in sig på människors psyken för att skapa en individ som underordnade sig makten. Foucault menade att den här disciplinen och effektiva maktutövningen enbart kunde upprätthållas genom övervakning, vilket han illustrerade genom fängelsets Panopticon. Den typ av fängelsebyggnad som möjliggjorde en konstant och individualiserande övervakning av de intagna placerade i varsin cell. Foucault menade att Panopticon kan ses som ett sätt att definiera maktens förhållande till människors dagliga liv. En modell som kan utbredas och användas av vem som helst, när som helst och spridas till hela samhällskroppen (Foucault 2017, s. 261). Därmed kan makten också ses som flytande och delad mellan människor. Foucaults teorier och begrepp kan förstås i relation till dagens mediasamhälle och cancel-kultur. En ny sorts övervakning av människor, på människor med disciplinära straffmetoder som följd. Likaså kan Foucault användas som analysverktyg för att förstå förhållandet mellan social praktik och diskursiv praktik och nuvarande språk- och samhällsstrukturer inom den tredje dimensionen.

7.7 Reliabilitet och validitet

Validitet och reliabilitet är två viktiga kriterier inom forskning. Den förstnämnda, validitet, avses huruvida studien faktiskt undersöker det den säger sig vilja undersöka. Reliabilitet handlar om huruvida resultatet skulle bli detsamma om studien gjordes om på nytt. Bryman menar samtidigt att dessa kriterier är mer anpassade för kvantitativ forskning, då till exempel validitet vanligtvis rymmer mätning i olika slag och inte är lika aktuellt för tolkning av text/språk och i det här fallet en kritisk diskursanalys. Samtidigt skriver Bryman att de båda kriterierna kan anpassas och fortfarande appliceras till den kvalitativa forskningen, genom att lägga mindre fokus på frågor som rör mätning och förklaras utifrån mer en mer detaljerad innebörd; utifrån intern och extern reliabilitet och validitet.

Förhoppningen är att den tydliga problemformuleringen, syftet och frågeställningarna i studien också genomsyrar det insamlade materialet och analysen, till en tillräckligt hög grad för att uppnå en god validitet och faktiskt undersöka det som eftersträvas. Det uppnår vi genom att utföra ett metodiskt arbete, där Faircloughs metodologiska tredimensionella modell och analytiska verktyg och begrepp, tillsammans med Foucaults teorier om övervakning och

straff sker i samstämmighet med våra observationer vad gäller fallet Yasin och P3-Guld. Detta hoppas vi bidrar till en tydlig röd tråd i arbetet och i slutändan hög intern validitet. Bryman skriver att den externa validiteten ofta är ett problem för kvalitativa forskare, tack vare ett ofta begränsat urval. Vi anser dock att de flertalet olika artiklar vi valt från olika nyhetstidningar med hjälp av en noggrann urvalsmetod, kan bedöma den externa validiteten som hög i den här studien (Bryman 2018, s. 466).

Inom en kritisk diskursanalys och Faircloughs modell läggs stor vikt vid tolkning. Om studien gjordes om på nytt med andra forskare, hade det troligtvis varit svårt att få fram *exakt* samma resultat som vår forskning och därmed uppnå extern reliabilitet fullt ut. Detta eftersom en social miljö är omöjlig att frysa och debatten med Yasin och P3 Guld kan i framtiden förändras. Det är även troligt att den nya forskarens bakgrund och sociala roll skiljer sig från vår, vilket också påverkar forskningen till viss del. Å andra sidan, om en annan forskare använt sig av samma upplägg, teori och metod, skulle resultatet troligen bli väldigt likt vårt, men inte uppnått extern reliabilitet fullt ut, något som Bryman menar är rent generellt svårt att uppfylla inom kvalitativ forskning (Bryman 2018, s. 465). En fördel vad gäller den interna reliabilitet i studien är dock att vi är två som skriver den. Vi har båda en liknande bakgrund, är i samma ålder och har båda genom stort intresse tagit del av debatten kring Yasin och P3-Guld under det gångna året. Vi kommer därmed på förhand vara överens om hur vi ska tolka det vi läser i materialinsamlingen och senare presentera i analysen.

7.8 Forskningsetik

Enligt Vetenskapsrådet är det av vikt att göra etiska överväganden och hitta en balans av hänsyn till studerade objekt och själva uppgiften. De skriver att forskare bör visa upp tillförlitlighet och säkerhetsställa forskningens kvalitet, visa på ärlighet i sättet att granska något rättvist, visa respekt mot forskningsdeltagare och undersökta objekt, samt stå som ansvarig för forskningen från att den påbörjas till att den publiceras, både långsiktigt och kortsiktigt (Vetenskapsrådet 2018). Bryman skriver också att det är svårt som forskare att ha fullständig kontroll över sina förutfattade och personliga värderingar i en forskningsprocess. Han skriver att samhällsvetenskapliga forskare kan påverkas både medvetet och omedvetet av dessa värderingar och utveckla en form av sympati, samhörighet eller ställa sig negativt till de inblandade i det man undersöker (Bryman 2018, 64-65).

Vi är medvetna om att valet av forskningsområde och utformningen av forskningsfrågor är påverkade av att vi båda är trofasta lyssnare av Yasin musik. Det är själva anledningen till att vi intresserat oss för just det här fallet. Att vi samtidigt är just insiktsfulla att forskningen inte kan vara helt värderingsfri, gör oss än mer medvetna och självreflekterande kring vår reflexivitet under arbetets gång. Vi försöker ha en sådan objektiv syn som än är möjligt, och påminner oss själva under arbetets gång att följa detta (Bryman 2018, s. 65). I vår studie har vi valt att nämna både journalister och den berörda artisten vid namn. Då vi undersöker diskurser i medietexter som redan publicerats för allmänheten, anser vi det inte heller vara ett problem att nämna dessa personer vid namn. Vi tror inte heller de känner något obehag av sin medverkan. Vårt syfte är inte att peka ut eller svartmåla någon, utan att enbart undersöka innehållet i medias rapportering i fallet.

8.0 Resultatredovisning och analys

Nedan följer en presentation av undersökningens resultat och analysen på det empiriska materialet. Denna del är disponerad likt Norman Faircloughs tredimensionella modell, därav följer nu en redogörelse för analysen av den första dimensionen vilket är texten och dess egenskaper. Analysen genomfördes med hjälp av analysbegreppen modalitet och transitivitet.

Vid bearbetningen av undersökningens empiriska material identifierade vi fyra centrala och återkommande teman i materialet: *kriminalitet, den konstnärliga friheten, bojkott, samt gangsterrapp*. Varje tema har en egen rubrik och det är kring dessa identifierade teman som det första steget av analysen kretsar kring, textanalysen ur Faircloughs tredimensionella modell. Här kommer vi att använda oss citat från artiklarna och analysera de lingvistiska valen med hjälp ut av analysbegreppen modalitet och transitivitet. Vi kommer att titta på de språkliga valen och hur dessa teman produceras genom exempelvis meningsbyggnad och ordval. Noterbart är att temana är av diskursiv karaktär, men vi karaktäriserar dessa som centrala teman som berörs i texterna och inte som diskurser. Materialet under textanalysen är även indelat för att konkretisera analysen och resultatet, vilket gör att textanalysen inte blir för bred och osammanhängande.

8.1 Dimension 1: Textanalys – kriminalitet

Ett återkommande tema i flertalet av artiklarna är brottslighet och kriminalitet. Kriminaliteten sätts ofta i sitt sammanhang när Yasins bakgrund beskrivs och när det talas om hans

hemmahörande i det Rinkebybaserade kriminella nätverket "Shottaz". Likaså när författarna beskriver hans musik. Nedan följer därför en analys av kriminalitet som tema och med ett fokus på dess modalitet och transitivitet.

Författaren och terapeuten Gunnar Bergström beskriver det i sin debattartikel som att Yasin gör reklam för sin och andras kriminella livsstil via sin musik. "*Det är det faktum att han i sin musik gör reklam för sin (och andras) kriminalitet.*" (Bergström, 2021 nr:15). Modaliteten i uttalandet ligger vid betonandet att det är ett *faktum*. Det är ett tungt ord som beskriver ett faktiskt föreliggande sakförhållande. Författaren presenterar därmed något som sant, något som är fakta. Uttalandet går även att tolka som mer kraftfullt i och med att han inte knyter någon aktör eller person till uttalandet, det är inte han själv som "tycker" något utan det är snarare ett fenomen som är ett **faktum**.

Winther Jørgensen och Philips menar på att massmedier ofta tenderar till att framställa tolkningar som om det vore fakta. Det görs genom att de använder sig av objektiva modaliteter istället för subjektiva genom att framställa något som fakta, utan att binda sig själva till påståendet. Mediernas användning av modaliteter på det här sättet bidrar till att främja deras auktoritet (Winther Jørgensen & Philips 2000, s.88). Det går att tolka Gunnar Bergströms citat som en objektiv modalitet där han inte förbinder någon aktör i påståendet, det är exempelvis inte han själv som tycker något. Snarare framställs påståendet som fakta. Det kan anses som att det skapar en tyngd i uttalandet jämfört med om han hade skrivit fram det som en personlig åsikt.

Ännu ett exempel på när medierna inte förbinder sig själva till påståendet, precis som i exemplet ovan, men å andra sidan tilldelar någon ansvaret återfinns i Aftonbladets artikel:

"Kritiska röster menar att kanalen genom att spela musiken hjälper till att glorifiera våld och bygga de kriminella nätverkens varumärke." (Aftonbladet 2021, nr:13).

I detta citat är det *kritiska* röster som påstår något, vilket kan tolkas som ett uttal med mindre kraft. I citatet från Gunnar Bergström så fastslog han att något var ett faktum, ett välkänt sådant, eftersom det inte var något som en grupp påstod. I detta citat är det istället en grupp människor som påstår något, de har en åsikt om en händelse. Det som händer då är att det inte slås fast som en sanning, utan snarare som en åsikt.

Ledarskribenten Lisa Magnusson i DN ser med djup problematik på Yasin och hans kriminalitet. Hon ställer sig skeptiskt mot att skilja på person och verk, eftersom kriminaliteten är en sådan central del i Yasins musik:

“Yasins person är verket. Och i detta verk utgör livsstilskriminalitet inte bara kronan, den är också kungens mantel. Det är inte oviktigt.” (Magnusson 2021, nr:6).

Magnusson problematiserar även att flera upphöjda män suddades ut från offentligheten efter #MeToo men: *“När Yasin bygger en hel karriär på grov kriminalitet med otaliga offer, däremot?”*. Lisa ser ett problem med att prisa Yasin utifrån hans livsstil. I fråga om transitivitet finner vi i den citerade meningen ovan att författaren förbinder händelser (kriminella handlingar) med ett subjekt (Yasin). Här läggs ansvaret på Yasin, eftersom han blir agenten i sammanhanget. Händelsen sammanlänkas med en agent, vilket höjer agentens ansvar för den angivna händelsen. Detta kan tolkas som att författaren ställer sig frågande till en för svag bojkott av artisten.

Magnusson menar på att flertalet offentliga män fick stå till svars för sina handlingar under #MeToo, men att Yasin inte behöver göra det trots sin grova kriminalitet. Det går därför att tänka sig att hon vill se en större och mer explosiv bojkott och cancel-kultur mot artisten. Om så är fallet är inte Yasin den enda författaren tilldelar ansvaret för händelsen. I skymundan går det att tolka det som att författaren dels ställer sig frågande till allmänheten och till P3-Guld. Allmänheten får ansvaret för att ha “suddat ut” offentliga personer under #MeToo men inte gjort detsamma med Yasin. P3-Guld får i sin tur ansvaret för att prisa en kriminell artist. En annan intressant aspekt att lyfta ur citatet är förstärkningsordet “grov”. Författaren visar här sin ståndpunkt i frågan. Hon applicerar *grov kriminalitet* och nöjer sig inte med endast kriminalitet.

Journalisten Kim Malmgrens artikel i Expressen benämner Yasins kriminella livsstil vid flertalet tillfällen i sin artikel. Efter att ha förklarat att Yasin sitter häktad misstänkt för människorov förklarar han att: *“Utredningen ligger i ett stort mål med fokus på det kriminella Vårbynätverket i södra Stockholm”*. Senare i artikeln kopplar han även samman Yasin med det kriminella gänget Shottaz:

“Enligt polisen har Yasin täta band till ”Shottaz”, ett kriminellt nätverk från Rinkeby som de senaste åren varit inblandade i en rad mord och skjutningar.” (Malmgren 2021, nr:3).

Malmgren fortsätter med att beskriva vilka brott som Yasin har begått: *“Yasin själv har tidigare dömts till två år och tre månaders fängelse för grovt vapenbrott.”* Han nämner dessutom hur Yasin vid ett tillfälle försökte fly av polisen: *“Yasin försökte springa från polisen men kunde gripas med ett skarpladdat vapen”.*

Journalisten Sofia Clason citerar politikern Hanif Bali i sin artikel i Expressen:

“– Det är en sak om en artist har ett stökigt förflutet eller gör något utanför sitt artisteri som är klandervärt. Men Yasins hela musikgärning är ju kriminalitet. Det är vad han sjunger om och vad han sysslar med och hans gäng sysslar med, säger han.” (Clason 2021, nr:5).

Citatet visar på att det finns två delar. Det skrivs ut som att det är inget problem att ha ett stökigt förflutet eller att göra något utanför sitt artisteri som är klandervärt, det kan hända. Men så är det, enligt citatet i Expressen, inte i Yasins fall. För hela hans musikgärning är **“ju kriminalitet”**, uttrycks det. Här ser vi delvis ett slags modalitet i form av sanning. Texten framhäver en fast kunskap i form av att hela Yasins musikgärning är kriminalitet, vilket dessutom är vad han sjunger om och vad han sysslar med och hans gäng sysslar med. Det beskrivs som en bestämd sanning som är oomtvistlig.

Ledarskribenten Karin Olsson diskuterar i Expressen om gangsterrapens plats i samhället och problematiserar att Yasin fick ta emot pris på P3-guldgalan:

“Kan försiktiga public service, som förra året diskade Thorsten Flinck i Melodifestivalen efter ett gruff i trafiken, låta stjärnor med grovt kriminella kopplingar ta emot publikens jubel på P3 Guld-galan? (Olsson 2021, nr:2).

Det här är ett citat med flera ansikten. Till att börja med öppnas meningen med ordet “kan”, vilket skapar modalitet i form av tillåtelse. Författaren sätter mottagaren i en position där denne får lov att göra ett eller annat, det är en form av modalitet som konstruerar sociala

relationer. Å andra sidan går det att argumentera för att meningen, som är en fråga, endast innehåller ett korrekt svar. Eftersom författaren benämner public service som **försiktiga**, beskriver hur Thorsten Flinck diskades för “gruff i trafiken” samtidigt som **grovt kriminella** hyllas. I fråga om transitivitet i meningen så förbinder författaren subjektet public service med händelsen att grovt kriminella prisas. Ansvar för händelsen tilldelas därför agenten public service.

8.2 Textanalys – bojkott

Ytterligare ett tema som går att identifiera och gestaltas i artiklarna är frågan om en *bojkott* av Yasin och hans musik. Flera gånger förekommer argument om att dels sluta lyssna på Yasins musik och dels att en artist med den bakgrunden varken bör uppmärksammas eller prisas. På motsvarande sätt förekommer argument från andra hållet, att det var helt rätt att nominera Yasin och fortsätta lyssna på hans musik.

DN:s journalist Lisa Magnusson skriver till exempel att hon inte anser att folk bör sluta lyssna på Yasin, men menar däremot, om möjligt lite implicit, att det är fel att prisa och så även uppmärksamma honom: *“De statliga public service-kanalerna tävlar om att hylla honom, nu senast genom P3 Guld som nominerade och sedan prisade honom som årets hiphopartist OCH årets artist”* (Magnusson 2021, nr:6). Ett exempel på när händelser och processer, förbinds mellan subjektet (public service) och objektet (Yasin), genom de transitiva verben tävlar, hylla, nominerade och prisade. Här synliggörs författarens ideologiska åsikter, där hon på ett ironiskt sätt ger Public Service ansvar för att ha uppmärksammat Yasin och hans musik och då även prisat den felaktigt. Magnusson menar underförstått att Yasin dels inte bör hyllas och att han mycket orättfärdigt, inte bara fick ett utan två priser av P3 Guld. Inom samma mening, uttrycker även Lisa Magnusson en form av modalitet genom intonation och förbinder sig därmed med sitt påstående. Detta genom sättet hon växlar språkmelodi och använder sig av ironi, genom att använda versaler i sättet att betona konjunktionen “OCH”. Dessutom visar författaren på den problematik hon anser uppstår med att prisa Yasin. Hon lägger ansvaret på de statliga public servicekanalerna i allmänhet och P3-Guld i synnerhet, vilka utgör subjekt och agenten i meningen. Där händelsen eller processen är hyllningen i form av både en nominering och prisning. Författaren förbinder här en händelse med agenten som därmed hålls ansvarig för händelsens effekt och konsekvenser.

Expressens ledarskribent Karin Olsson skriver om journalistikens roll i granskandet av den så kallade gangsterrappen. Hon menar att redaktioner bör se över sin hantering av artister som *“befinner sig nära eller mitt i kriminalitet”* (Olsson 2021, nr:2). Olsson ställer sig tveksam till att Public Service väljer att utesluta artisten Thorsten Flinck från Melodifestivalen till följd av *“ett gruff i trafiken”* men att de samtidigt *“låta stjärnor med grovt kriminella kopplingar ta emot publikens jubel på P3 Guld-galan”*, och ger en tydlig men subtil koppling till Sveriges Radios nominering av Yasin. Hon tar även upp den senaste tidens debatt i olika medier:

“Nu rasar en märklig censurdebatt om medierna och streamingtjänsterna alls borde uppmärksamma rappen. Ska P3 ge artisterna utrymme? Ska Spotify ens spela dem? Här finns smakpoliserna som tror att det går, och är önskvärt, att rensa bort kultur som anses moraliskt dubiös” (ibid 2021).

Journalisten Saga Cavallin menar i sin tur att det inte alls var problematiskt av P3:s musikexperter att nominera Yasin till de båda kategorierna i P3-Guldgalan. Hon menar att Sveriges Radio inte alls bör ställas till svars för själva prisutdelningarna, eftersom det var fansen och inte arrangören som röstade fram de slutgiltiga vinnarna på deras webbplats. Cavallin skriver:

“att inte nominera Yasin för den musik han släppte under 2020 skulle vara grovt tjänstefel. Han var en av årets mest spelade och klart bästa artister”. (Cavallin 2021, nr:8).

I denna del av texten kommer diskursen till uttryck när Cavallin uttrycker en absolut sanning som modalitet genom att beskriva Yasins musik som en av årets bästa musikaliska insatser. Att det just därför var helt rätt av SR att nominera Yasin och att inte bojkotta vare sig honom eller hans musik. Något annat vore helt enkelt grovt tjänstefel, menar hon.

Dagens Nyheters kulturchef Björn Wiman skriver i DN att man måste kunna skilja på att konsumera en artist och dennes musik och att dela ut pris till en artist som bevisligen begått brottsliga handlingar. Något som innebär att man omoraliskt legitimerar personens brottslighet. *“Priser är som hemorrojder. Vilket arsle som helst kan få dem”*. Wiman skriver även att:

“det finns också en skillnad mellan att lyssna på musik och att dela ut priser till den. Det förstnämnda tillhör den konstnärliga yttrandefrihetens sfär (som är okränkbar), det sistnämnda tillhör prestigeekonomin (som inte är det)” (Wiman 2021, nr:7).

Här uttrycker Wimans text sanning som modalitet genom att författaren instämmer helt i sitt påstående. Att å en sidan lyssna och konsumera ett konstnärligt verk helt utan konsekvenser är en “helig” rättighet. Att å andra sidan prisa en artist och dennes gärning, då måste andra överväganden och faktorer tas i beaktning. Eftersom där prisas inte bara verket och talangen bakom, utan här går personen och verket ihop utifrån andra premisser. Att det därför var helt fel av P3 att prisa Yasin.

8.3 Textanalys – gangsterrapp

Gangsterrap är också ett ständigt återkommande tema som flera av artiklarna berör. Vid flertalet tillfällen kategoriseras Yasin som en gangsterrappare vars musik speglar en värld av kriminalitet.

Karin Olsson skriver till exempel i Expressen om gangsterrappens stora problem att finna sin plats och bli accepterad i samhället. Artikeln innehar en stor omslagsbild på Yasin med solglasögon som är tagen under inspelningen till musikvideon av låten “Hiphop and RnB”. Olsson skriver senare att: *“Men ingen musikgenre har varit så konsekvent kontroversiell som gangsterrappen.”* (Olsson 2021, nr:2). Hon ställer sig även frågande till journalisters något snedvridna bild av gangsterrappen och de unga artisternas influenser på samhället:

“...journalister helt okunniga om hiphopkulturen gör intervjuer med rappare som om deras musik vore roten till allt elände i orten.” (ibid 2021).

I fråga om transitivity och ansvar tilldelas här journalisterna rollen som agent och subjekt i hennes uttryck, det är journalister som i det här sammanhanget får ta ansvar för att peka ut artisterna som roten till elände i orten. Hon beskriver även journalisterna som *helt okunniga*, hon använder ett förstärkningsord i form av *helt* för att visa på sin ståndpunkt i frågan. Citatet indikerar på att Karin Olsson tycker att artisterna får motstå för mycket kritik i fråga om deras musik relaterat till våld och kriminalitet. Hennes ståndpunkt att journalisterna är helt

okunniga om den kultur som artisterna verkar i förmedlar att hon tycker att den bild som målas upp av artisterna är missvisande.

Med utgångspunkt i kritik riktad mot politiker skriver Saga Cavallin i DN att för mycket ansvar läggs på gangsterrappare och dess genre.

“Om politiker vill beskylla kulturproducenter för problem som de själva är ansvariga för att lösa, kan de lika gärna rikta blicken mot deckarförfattare som mot gangsterrappare”. (Cavallin 2021, nr:8).

Hon menar på att för mycket fokus är riktat mot gangsterrappare och deras texter. Hon menar på att mycket av samhällets kriminalitet felaktigt härleds till gangsterappen i allmänhet och efter fallet Yasin P3-Guld mot Yasin i synnerhet:

“Men varför är det så självklart att den så kallade ”gangsterrappen”, som med snajdiga omskrivningar och uppfinningsrik slang beskriver vapen och drogförsäljning (men också otroligt många andra saker), ska stå till svars för det ökade våldet i samhället?” (ibid 2021).

Citatet från Cavallin innehåller en hög grad av ifrågasättande som modalitet och även spår av ironi. Omedelbart i citatet använder hon frågeordet *varför* kopplat till sanningsvärdet *självklart*, och anser det som märkligt att många tyckare ser det som en sanning att en musikgenre ska ha något att göra med det ökade gatuvåldet i samhället. Hon förklarar med hjälp av en gnutta ironi att “den så kallade gangsterrappen” uttrycker sig både om vapen och droger men även en mängd andra saker (som inte kan kopplas till begreppet *gangster*). Utifrån transitivitet så tilldelar Cavallin här gangsterrappen och därmed underförstått dess utövare, rollen som agent och subjekt, men hon gör det utan att tilldela någon ansvar. Orden “snajdiga” och “uppfinningsrika” indikerar återigen på en ironisk ton i citatet med hänvisning till den pågående debatten. Att hon senare i texten ställer sig frågande till att gangsterrappen och inte podcastberättare eller kriminalförfattare som även de beskriver våld i andra konstnärliga former, ej ifrågasätts på samma sätt, indikerar ytterligare var Cavallin står i frågan.

I en debattartikel i Aftonbladet belyser Gunnar Bergström flera av de problem han anser finnas inom gangsterrappen. Bergström arbetar med unga människor för att få dem på rätt bana i livet och välja bort kriminaliteten. Han ser därför på gangsterrappen som problematisk:

“Det var då nytt för mig att höra texter som: “När femtio skott avlossas aina vågar inte störa. Om du skjuter, vi skjuter för att döda (Yasin Byn)” Ungdomsledarna, som själv har samma invandrarbakgrund som Yasin, såg denna musik som ett sabotage av allt deras arbete för att hjälpa ungdomarna att inte fastna i en kriminell livsstil”
(Bergström 2021, nr:15).

Björn Wiman för en nyanserad diskussion kring fallet Yasin och P3-guld i DN och landar i slutsatsen att det var fel att ge artisten pris. Främst eftersom de kriminella handlingarna som både utförs och sjungs om måste tas på allvar. I frågan om gangsterapp citerar Wiman kriminologen Amir Rostani: *“Man måste förhålla sig till att det här är personer som är delaktiga i brottslighet, sjunger om brottslighet och är stolta över brottslighet”*. (Wiman 2021, nr:7).

Wiman diskuterar även kopplingen mellan gangsterrappen och gängkriminaliteten. Han skriver att artisterna ofta agerar språkrör åt de kriminella nätverken:

“många rappare är hårt kopplade till olika bostadsområden och olika kriminella nätverk och att det finns tydliga spår av det i deras musik.” (ibid 2021).

Även i detta fall använder journalisten två förstärkningsord vilket höjer innebörden i meningen och vad den framställer. Rappare är *hårt* kopplade och det finns *tydliga* spår av det i deras musik. Ett slags modalitet som berörts innan i analysen är sanning. Det uppstår när författaren presenterar sitt budskap som sann och oomtvistlig. Här skriver författaren att rapparna **är** hårt kopplade till olika bostadsområden och kriminella nätverk, samtidigt som det **finns** tydliga spår av det i deras musik. Hade författaren uttryckt att rapparna **kan** ha kopplingar och det **kan** finnas spår, hade han uttryckt sig med mindre säkerhet. Men nu framställs meningen som sann, det är så det är.

8.4 Textanalys – konstnärlig frihet

Fallet “Yasin och P3-Guld” satte åter fart på den eviga debatten om huruvida en ska se till det konstnärliga och inte åt personen och dennes handlingar. Flertalet av artiklarna belyser just det här ämnet med skiftande argument, för och emot.

Journalisten Victor Malm från Expressen exemplifierar att flera välkända personer inom bland annat populärkultur har utfört oetiska och olagliga handlingar som människor fortfarande konsumerar:

“Författaren William S Burroughs sköt sin fru. Den legendariske producenten Phil Spector – vars julskiva från 1963 är lika älskad i dag som någonsin – avtjänar just nu ett långt fängelsestraff för mord. Yahya Hassan, den store poeten som dog ung i fjol, satt ett tag i fängelse för att ha skjutit en man i benet. Och erkände därefter ytterligare 42 brott, bland annat hot, misshandel och skadegörelse.” (Malm 2021, nr:4).

Malm beskriver att de ovan nämnda inte fått utstå samma mängd krav på att deras verk ska tas bort som Yasin fick. Malm använder exempel på personer, som också utfört våldsbrott, men som ändå uppmärksammats för sina verk, som argument för att de borde vara likadant i Yasins fall. Han skriver vidare att:

“Vill man dela ut ett pris på konstnärliga premisser kan de konstnärliga premisserna inte bytas ut mot juridiska. Och när man bedömer musik kan man förstås inte börja döma eller ta mått på upphovspersonens privatliv. Det är helt olika saker” (ibid 2021).

Värt att uppmärksamma i Lisa Magnussons artikel i DN är hur hon använder två olika beskrivningar av Yasin i sin argumentation huruvida en ska skilja på verk och person.

“Personen Yasin Mahamoud har friats för mordet på en av sina vänner, han har suttit fängslad för grovt vapenbrott.” och *“Artisterna Yasins kändisskap kretsar kring detta.”* (Magnusson 2021, nr:6).

I första citatet är det personen och individen Yasin som har friats för ett mord och suttit fängslad för vapenbrott. I det andra citatet är det artisten Yasin vars kändisskap kretsar kring händelserna i det första citatet. Det gör att när Lisa Magnusson ska diskutera om det går att skilja på verk och person tilldelar hon Yasin ansvaret, som subjekt och agent, men på två olika vis. När Yasin friades för ett mord och satt fängslad, var det han som person som bar ansvaret för händelserna. När författaren därefter med sanning som modalitet, utan utrymme för tolkning och med en fast kunskap slår fast att Yasins kändisskap kretsar kring kriminella handlingar, är det Yasin som artist som bär ansvaret. Personen är inte längre subjektet, det är artisten. Det författaren vill slå fast är att det i Yasins specifika fall inte går att skilja på verk och person, hon menar på att Yasins verk utgörs av personen. Detta går därför att tolka som att författaren anser att det i vissa fall går att skilja på verk och person och i vissa fall inte.

Gunnar Bergström i Aftonbladet ställer sig också frågande till diskussionen kring att skilja på verk och person:

“Hur skulle redaktionen för P3 Guld ställa sig till en välgjord, konstnärligt betydande musik som hyllade rasism? Som förespråkade fascism?” (Bergström 2021, nr:15).

Gunnar Bergström ställer här en ironisk fråga för att samtidigt lyfta fram något negativt, i form av att prisa Yasin. Via frågan framhäver han dessutom sin ståndpunkt i frågan, att Yasin inte skulle prisas. Bergström använder här modalitet via metafor. Han ställer en retorisk fråga där han frågar sig hur juryn skulle ställa sig till musik som hyllar rasism och fascism. Författaren, i fråga om transitivitet, tilldelar redaktionen för P3-guld ansvaret för händelsen. De blir subjektet och därmed agenten i fråga. Men genom meningens hårda ord och tydliga inslag av ironi blir det också tydligt att författaren samtidigt ställer sig kritisk till Yasin och hans textförfattande. Eftersom musik som förespråkar facism och hyllar rasism, känns relativt överkligt och kränkande.

Vesna Prekopic skriver i DN att det är naivt att skilja mellan verk och person. Hon ställer sig negativt gentemot de tyckare som anser att upphovsmännens kriminella bakgrund ger en extra “krydda” och “spänning” till musiken:

“Verken uppmanar till verkliga brott, trivialiserar verkliga brott och glorifierar en livsstil som faktiskt inte är fiktion annat än för dem som inte lever i den.” (Prekopic 2021, nr:9).

Vesna hänvisar till både fallet Yasin och dödsskjutningen av Nils “Einar” Grönberg, och menar att när unga personer faktiskt mister livet i denna kontext, så framkommer tydligt den stora orimligheten i att skilja mellan dessa två frågor. *“Att strikt separera liv och verk är att använda gamla impulser, som inte längre går att försvara”* (ibid 2021).

Nicholas Ringskog Ferrada-Noli skriver i DN om konstnärlig frihet och menar att en bedömning av ett konstnärskap inte är en automatisk bedömning av en människa. Han skriver att debatten är något överintellektualiserad och kritiserar den svenska kulturjournalistiken för att drivas av en form av moralpanik:

“det är alltid bekvämare att prata om platser och personer än om estetik och konstnärliga uttryck. Det sistnämnda kräver mer av journalisten, eftersom han eller hon då blottar sin strupe” (Ringskog Ferrada-Noli 2021, nr:10).

Nicholas menar vidare att blir för enkelt att börja moralisera och utmaningen blir att se det fina i det fula.

“Utmaningen – det svåra alltså – är att vara öppen för livets komplexitet. En människa som har begått kriminella handlingar är inte oförmögen att också skapa något underbart. Och vice versa”. (ibid 2021).

Det här sista citatet av Nicholas antyder att människan, i det här fallet Yasin, är agenten i frågan och att subjektet förbinds med processen, att skapa något underbart, det vill säga något musikaliskt tilltalande. Citatet består likaså av två meningar. Den första meningen *“Utmaningen – det svåra alltså – är att vara öppen för livets komplexitet.”* visar en modalitet i form av tillåtelse. Nicholas signalerar att det ibland är en svår utmaning att skilja mellan verk och person och sätter på så sätt mottagaren i en position där hen får välja. Den andra meningen, *“En människa som har begått kriminella handlingar är inte oförmögen att också skapa något underbart. Och vice versa”*, visar upp en hög grad av instämmande som modalitet i form av sanning. Nicholas skriver att en kriminell människa som begått något

olagligt, även kan skapa något vackert och underbart. Här är han tydlig med var han står i frågan, att det är möjligt att skilja mellan verk och person.

9. Dimension två - Diskursiv praktik

Inom analysen av dimension två framgår vilka diskurser vi identifierat att texterna bygger på. I linje med Fairclough lämnar vi därför inte helt det lingvistiska under denna dimensionen. Här analyserar vi istället den diskursiva praktiken och via interdiskursivitet undersöker vi vilka diskurser texterna grundar sig på. Vi kommer dessutom att analysera texterna utifrån intertextualitet och vilka tidigare texter de bygger på (Winther Jorgensen & Philips 2000, s. 86). Den här analysen utförs på det samlade materialet som helhet och vi frångår här till viss del de teman som vi tidigare delade in textanalysen i. Detta för att återigen konkretisera och skapa en avgränsad analys. Hade vi utgått från temana även i denna del hade undersökningen bestått av fyra separata analyser av diskursiv praktik på ett samlat material, vilket vi inte anser fungerar lika väl som en samlad analys. I denna dimension kommer vi också presentera hur fallet Yasin och P3-Guld kan förstås som ett fall av cancel-kultur, utifrån Foucaults teori om övervakning, disciplin och straff.

9.1 Interdiskursivitet

Till en början följer en analys av interdiskursivitet. Här analyseras och identifieras de diskurser som texterna bygger på.

9.1.1 Den juridiska diskursen

“Vi behöver inte gilla hans musik eller den musikgenre han bidrar till. Däremot behöver vi tro på rättsstaten.” (Edh et al. 2021, nr:1).

Citatet indikerar två diskurser som bidrar till en interdiskursiv mix. Dels den juridiska, där allmänheten inte ska dra slutsatser om vad som gjorts fel innan Yasin faktiskt dömts. Där uppmanas det till att vi ska tro på rättsstaten. Sverige är en rättsstat där lagar och regler tillämpas objektivt, vilket vi ska tro på. Vid tidpunkten när Yasin mottog priset var han inte juridiskt dömd. Citatet inkluderar även en samtalsdiskurs. Läsarna tilltalas som “vi”, läsarna blir en del av texten och personifieras. Genom personifieringen simulerar den juridiska diskursen även en samtalsdiskurs som blir en del av den interdiskursiva mixen.

Fallet Yasin och P3-guld har dessutom, som vi tidigare tydligt berört, väckt debatten om huruvida det är möjligt att skilja på verk och person. Den debatten har i det empiriska materialet till stora delar också fått en juridisk karaktär.

“Vill man dela ut ett pris på konstnärliga premisser kan de konstnärliga premisserna inte bytas ut mot juridiska.” (Malm 2021, nr:4)

Diskussionen tar här en juridisk aspekt i beaktning och författaren bygger sitt argument på den juridiska diskursen. Dessutom diskuteras det i en av artiklarna på vilket sätt Yasins karriär kan påverkas av en potentiell fängelsedom gällande de då aktuella åtalet om medverkan i kidnappning.

“Med tanke på den typ av artist han är och den publik han riktar sig till så är det inte katastrofalt för hans karriär om han blir dömd. Det kan till och med ge honom "street cred" och autenticitet”. (Ringskog Ferrada-Noli 2021, nr:14).

Även här utgår diskussionen från en rättslig dimension inom den juridiska diskursen.

Ferrada-noli tar upp en annan intressant vinkel utifrån samma tema. Musikjournalisten omnämner rappare såsom Tupac och Gucci Mane, vars fängelsedomar blivit en del av deras “narrativ” och legendstatus snarare än något negativt. Artikeln tar upp kidnappningsåtalet mot Yasin och Ferrada-Noli menar att om Yasin hade varit en “snäll singer-songwriter”, hade det snarare varit med skadligt för hans karriär mer än någon potentiell fängelsedom (ibid 2021).

I en artikel från Aftonbladet menar skribenten däremot att den juridiska domen visst kan komma påverka Yasins framtida musikaliska karriär negativt: *“eftersom det rör sig om ett allvarligt brott mot en ung person”*. Här menas det istället på att domen inte verkar för Yasins streetcred och autenticitet utan istället får en negativ inverkan på grund av brottets karaktär (Aftonbladet 2021, nr:12).

För att fortsätta på det juridiska spåret inom debatten om konstnärlig frihet och att skilja på verk och person motsätter sig Dagens Nyheters Björn Wiman de två citaten ovan.

“Yasin Mahamouds bakgrund är en central del av hans konst; om han inte hade haft dessa erfarenheter hade han knappast gjort den musik han gör och då skulle han heller inte kunnat använda sin konstnärliga status på det sätt som han misstänks för i det aktuella brottmålet. “ (Wiman 2021, nr:7).

Författaren bygger sitt argument på den juridiska diskursen i form av att poängtera att artisten använder sin konstnärliga status på det sätt som han misstänks för i det aktuella brottmålet.

9.1.2 Tysta- eller lyssnadiskursen

Vi identifierar även en diskurs som flera av texterna bygger på som vi valt att benämna som tysta/lyssna-diskursen. Där står författarna i två skilda läger – de som önskar “tysta” Yasin och att hans musik och som menar på att hans verk verkar för ett sämre samhälle, och de som ser till musiken som konstverk med poetiska texter. De som vill tysta Yasin, och de som besvarar kritikerna som vill tysta honom med argument för att istället lyssna på honom.

*“Det finns många artister som saknar moralisk kompass och som inte utgör föredömen i sitt privatliv. Men trots det kan vi njuta av deras artisteri och konstnärskap – och så bör det vara.
Men det finns en avgörande skillnad i fallet Yasin Byn som jag tycker debattörerna hittills helt bortsett från. Det är det faktum att han i sin musik gör reklam för sin (och andras) kriminalitet. Han gör själv ingen skillnad mellan sin person och sin musik” (Bergström 2021, nr:15).*

Författaren, Gunnar Bergström, bygger sin text på Yasin och hans musik till stora delar är en börda för samhället. Detta eftersom, enligt Bergström skapar Yasins musik ett klimat där unga män fastnar i kriminalitet och fungerar som reklam för dels sig egen, men även andras, kriminalitet. Han bygger därmed sin text på “tystadiskursen”. En intressant aspekt är hur författaren ser det som “okej” att lyssna på andra artister som inte utgör föredömen i sina privatliv, men när det gäller Yasin finns det en skillnad. Det går alltså att tolka citatet som att Yasins musik måste stoppas och att han ska tystas, vilken även skulle kunna tolkas utifrån Foucaults historiska teori om övervakning och straff. Hur straffen under 1800-talet gick från kvalfulla- och kroppsstraff på öppna torg, till framväxten av det moderna fängelset med ett större fokus på människan bakom brottet. Det koncentrerades i högre grad på en effektivare

disciplinering av det mänskliga beteendet och straffen gick mot att vara själsliga (Foucault 2017). Det skulle kunna tolkas att den här typen av själsligt straff har riktats mot Yasin i det här fallet. När röster höjs att en artists konstnärliga skapande är en negativ börd för samhället och således borde censureras, går det att tolka att straffet riktas mot själen snarare än mot en fysisk smärta. Främst eftersom ett konstnärligt verk, i det här fallet musik, i många fall är väldigt personligt och kan handla om självupplevda händelser som kommer direkt ifrån "själen". Något som även citatet argumenterar för, men i det här fallet enbart för kriminalitet.

Saga Cavallin bygger å andra sidan sin text på samma diskurs, men istället för att tysta uppmanar författaren till att lyssna.

"För det andra verkar inte någon som kritiserar Yasins musik för att "glorifiera" våld och kriminalitet över huvud taget ha lyssnat på hans låtar. De mest spelade låtarna från förra årets album "98.01.11", "Young & heartless" och "HipHop N RnB", kan knappast anklagas för att "glorifiera" någonting. "HipHop N RnB" är en otroligt finstämd kärleksballad. I "Young & Heartless" är ödets ironi nästan kuslig, när Yasin sjunger "Jag missa P3 Guld, jag satt med fulla restriktioner" – då för misstankar om mordet på sin bästa vän, vilket han senare frikändes för." (Cavallin 2021, nr:8).

Hennes text bygger till mångt och mycket på debatten om Yasin ska tystas eller lyssnas. Hennes argument kommer som svar på de som önskar tysta Yasin. Hon besvarar kritikerna med att förklara med exempel varför hon ser det annorlunda. I texten blandar författaren traditionell mediediskurs, det vill säga rapportering kring "det här har hänt" för att därefter bygga texten på diskursen och debatten om Yasins vara eller icke vara.

9.1.3 Den politiska diskursen

Den tredje diskursen identifieras som "politisk diskurs". Debatten om Yasin och hans vinster vid P3-Guldgalan har i undersökningens material i form nyhetstexter skapat en politisk diskussion. Frågan om det var rätt att prisa honom har argumenterats för utifrån en politisk diskurs, frågan om det var fel att prisa honom har också argumenterats utifrån en politisk diskurs.

I Aftonbladets artikel författad av Beri Zangana utgår mycket av artikeln utifrån de tidigare ministrarna Shekarabi och Strandhälls åsikter om händelsen. Författaren citerar Shekarabi:

“Tryggheten för arbetarklassen borde väga lika tungt som tryggheten för den välmående akademiska medelklassen” (Zangana 2021, nr:11).

Därefter citeras Strandhäll:

”Som uppväxt i och med familj i Bergsjön tycker jag det som varit mest olyckligt i debatten kring Yasin är hur han beskrivits som en representant för unga i förorten och arbetarklassen.”
(ibid 2021).

Den mediala debatten om Yasins vinster av priser på P3-Guldgalan blir här av politisk karaktär. Frågan om huruvida han verkligen skulle ha prisats diskuteras nu genom frågor av samhällsklass. Yasins musikaliska gärning frångås i det här stadiet av debatten. Istället benämns han som en börda för arbetarklassen, samtidigt som det är “olyckligt” att han beskrivits som en representant för unga i förorten.

Saga Cavallin i DN tar en annan ståndpunkt inom den politiska diskursen. Istället för att bortse från Yasins gärning till populärkulturen och endast se till hans handlingar som privatperson, väljer hon att se till Yasins musik som ett tillskott till samhället. I samma veva riktar hon kritik mot politiker som väljer att se gangsterrappare som roten till mycket av dagens elände. Redan i rubriken tar hon avstamp i den politiska diskursen:

“Att koppla samman debatten om kriminalitet med Yasin är vulgär symbolpolitik utan dess like” (Cavallin 2021, nr:8).

Cavallin bygger sin artikel på det som hon anser som “politisk skevhet”, i att låta musiker och kulturproducenter få stå som högst ansvariga för kriminaliteten i samhället. Det är vulgär symbolpolitik, menar hon. Cavallin skriver vidare:

“Om politiker vill beskylla kulturproducenter för problem som de själva är ansvariga för att lösa, kan de lika gärna rikta blicken mot deckarförfattare som mot gangsterrappare” (ibid 2021).

Den politiska diskursen är återigen närvarande när Cavallin exemplifierar det problem hon identifierat i debatten. Deckarförfattare kan få författa grova och våldsglorifierande handlingar utan att motstå kritik, men när det handlar om gangsterrappare är politikerna där för att uttala sig tydligt och skarpt genom att ta avstånd.

9.1.4 Sammanfattning interdiskursivitet

Interdiskursivt utgår samtliga nyhetstexterna från diskursen om fallet Yasin och P3-Guld. Däremot tar texterna till sina delar olika vägar. En del framhäver den juridiska frågan, en del argumenterar för att tysta Yasin och vissa för att fortsätta lyssna till artisten. Till sist tar en stor del av texterna en politisk ståndpunkt, genom att diskutera fallet utifrån politiska frågor.

9.2 Intertextualitet

Intertextualitet hänvisar till historiens inverkan på texten och samtidigt textens inverkan på historien genom att texten bygger på andra texter och på så vis bidrar till historisk utveckling och förändring. I undersökningens empiriska material har vi identifierat flera fall av manifest intertextualitet. Det är en form av intertextualitet där texterna och dess diskurser bygger på tidigare texter genom direkta hänvisningar. Intertextualiteten kommer även till uttryck genom att texterna citerar andra, tidigare kommunikativa händelser. Texternas intertextualitet kommer analyseras utifrån de tre ovanstående diskurserna som presenterades under interdiskursivitet, det vill säga: den juridiska diskursen, tysta-/lyssnadiskursen och den politiska diskursen.

9.2.1 Den juridiska diskursen och intertextualitet

I Expressen för en debattartikel sin argumentation utifrån en juridisk diskurs att låta rättsstaten sköta fallet Yasin och P3-guld inte folket dömer honom.

“I USA har t.ex. forskare studerat användandet av raptexter som bevismaterial och varit kritiska till domstolarnas (o)förmåga att bedöma genrens uttryck på ett korrekt – och därmed rättssäkert – sätt.” (Edh et al. 2021, nr:1).

Här återfinns ett tydligt exempel på intertextualitet. Författarna hänvisar till amerikanska forskare i sin egen text. Det är även ett exempel på manifest intertextualitet, eftersom det i princip är en direkt hänvisning till tidigare texter. Den juridiska diskursen bygger inte bara på tidigare texter och kommunikativa händelser, utan författarna inkluderar även fakta och egna erfarenheter när det för en diskussion om juridik. Det görs genom att det presenteras fakta om oskyldighetsprincipen och den svenska domstolen utan några tecken på manifest intertextualitet. Detta kan förklaras genom att författarna är jurister, försvarsadvokater och

studenter och därmed får ses som kunniga inom ämnet. Däremot sker det en växelverkan mellan både tydlig intertextualitet och egna erfarenheter.

Ett ytterligare exempel på manifest intertextualitet inom den juridiska diskursen återfinns i debattartikeln från Expressen som presenterats ovan. Texten bygger på en annan text från Expressen skriven av Victor Malm som också interdiskursivt bygger på den juridiska diskursen. I debattartikeln skriver de flera skribenterna:

“Enligt Malm kan ”ingen med ordentliga estetiska principer” anse att Yasin borde fråntas sina nomineringar; om ett pris delas ut på konstnärliga premisser ”kan de konstnärliga premisserna inte bytas ut mot juridiska” (Edh et al. 2021, nr.1).

Som skrivet ovan, är detta ett exempel som visar på manifest intertextualitet, med både en direkt hänvisning till författaren - och dessutom ett citat från dennes text. Debattartikeln bygger alltså sin text på den juridiska diskursen med konkreta hänvisningar till bland annat forskare men även en annan artikel från Expressen som presenterats ovan. Victor Malms artikel å sin sida, som också bygger sin text på den juridiska diskursen, och som blev hänvisad till i debattartikeln bygger i sin tur sin juridiska argumentation på andra kommunikativa händelser. Författaren refererar till en tweet från en journalist som uttrycker sig: *“Fö bör det i P3 mfl vara slutgullat med musiker som helt uppenbart stödjer en sjukt destruktiv ungdomskriminalitet”* (Malm 2021, nr:4). Därefter besvarar författaren tweeten och citerar med: *“Vill man dela ut ett pris på konstnärliga premisser kan de konstnärliga premisserna inte bytas ut mot juridiska.”* (ibid 2021). Återigen ett exempel på intertextualitet, där Victor Malm i det här fallet refererar till en tidigare kommunikativ händelse, i form av en tweet, för att därefter bygga sin text och sin artikulation av den juridiska diskursen på den kommunikativa händelsen (tweeten).

9.2.2 Tysta-/lyssna-diskursen och intertextualitet

Som tidigare redovisades bygger flera av undersökningens utvalda material på en diskurs vi kallar för “tysta/lyssna”-diskursen. Det handlar om att texterna bygger på debatten huruvida Yasins musik och hans artisteri bör uppmärksammas och hyllas, eller tystas och straffas. Debatten finns eftersom det finns två läger i frågan, de som anser att hans verk kan separeras från hans person och de som menar att hans verk är hans person.

Rent intertextuellt hänger flera av de texter som bygger på denna diskurs ihop med andra texter och kommunikativa händelser. Ofta eftersom artiklarna agerar som svar och motargument gentemot de tidigare texterna, men även med referenser för att styrka sitt eget påstående och sin egen ställning i frågan.

Björn Wiman från Dagens Nyheter, hävdar bestämt att det är fel att prisa en artist som sjunger om de saker som Yasin gör, och lever som han gör. Han tar "tysta Yasin"-sidan i debatten och refererar till en kriminologs text som publicerades i samma tidning som han själv är verksam i:

"Att prisa, belöna eller nominera, det skickar konstiga signaler. Man kan inte bara säga att man skiljer på verk och person och avsluta diskussionen där. Man måste förhålla sig till att det här är personer som är delaktiga i brottslighet, sjunger om brottslighet och stolta över brottslighet, säger kriminologen Amir Rostani i DN". (Wiman 2021, nr:7).

Här återfinns igen ett exempel på en händelse av manifest intertextualitet där författaren rent konkret hänvisar till en kriminolog. Rent interdiskursivt bygger författaren på tysta Yasin diskursen, samtidigt som texten intertextuellt bygger på en kriminologs uppfattning i frågan.

Tysta-/lyssnadiskursen innehåller däremot också element som inte bygger på någon intertextualitet. I Gunnar Bergströms artikel i Aftonbladet återfinns det exempelvis delar av en växelverkan där författaren istället för att hänvisa till tidigare texter eller kommunikativa händelser också hänvisar till egna erfarenheter.

"Efter att ha arbetat med ungdomar som lever i en kriminell livsstil i över 20 år, och sett och hört hur gangsterkulturen växt fram i det som brukar kallas "utsatta" områden och bidragit till och förstärkt en utslagning och en våldsamt kriminalitet så undrar jag i vilken verklighet programmets ledning lever i." (Bergström 2021, nr:15).

Här bygger författaren sin "tysta Yasin"-diskurs på sina egna erfarenheter, av vad han har sett och hört under sitt liv. Istället för att referera till någon studie, artikel eller tydlig kommunikativ händelse så bygger diskursen och texten istället på skribentens personliga erfarenheter. Författaren har däremot också inslag som visar på intertextualitet i sin text:

LO-ekonomen Torbjörn Hallö pekade på Twitter mycket riktigt på att:

”Hade Yasin bott på Södermalm och terroriserat Sveriges Radios chefer och familjer så hade han naturligtvis aldrig fått priset. Men eftersom han ägnar sig åt att förstöra livet för invandrad arbetarklass i förorten så är det en ”stark berättelse”... (ibid 2021).

Återigen, via en direkt hänvisning till en annan text visas här på en tydlig intertextualitet. Texten bygger på en annan text, i form av en tweet. Precis som med den juridiska diskursen, blandar författarna sina egna erfarenheter och kunskap med direkta hänvisningar till andra texter.

9.2.3 Den politiska diskursen och intertextualitet

I de två andra diskurserna återfanns det element där författaren byggde sin text och därmed sina diskurser på tidigare texter. Den juridiska diskursen hade tydliga inslag av både intertextualitet och en sammansättning av egna erfarenheter och kunskaper, likaså inom “tysta-/lyssna”-diskursen. När det kommer till den politiska diskursen identifierar vi hur författarna nästan enkom bygger den politiska debatten och den politiska diskursen på tidigare texter. Det kan bero på att det är så politiska frågor är uppbyggda i sin natur, att de fungerar som svar eller utveckling av tidigare uttryck och påståenden. Det kan också innebära att författarna är försiktiga med att uttrycka sin åsikt utan underlägg i frågor av politisk karaktär.

Den politiska diskursen kommer till uttryck via citat från exempelvis politiker:

“Någonting som socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi (S) retweetade, det vill säga, delade, med följande kommentar:

”Hårt men sant. Tryggheten för arbetarklassen borde väga lika tungt som tryggheten för den välmående akademiska medelklassen”, skriver Shekarabi på Twitter.” (Zangana 2021, nr:11).

Vidare skriver Strandhäll:

”Det är respektlöst och fördomsfullt mot den enormt stora majoritet vanliga hederliga människor som är både livrädda och förbannade över att ha den grova gängkriminaliteten och vad den för med sig för deras barn och vardag in på knuten i förorten” (ibid 2021).

“Man kan också diskutera om SVT klarar avvägningen i programmet ”Exklusivt – Yasin”. Riksdagsledamoten Hanif Bali (M) kallar programmet för ett rent hovporträtt.” (Olsson 2021, nr:2).

De tre ovanstående citaten är citat från välkända svenska politiker och deras hållning i frågan. Ett tydligt inslag är att intertextualiteten som återfinns, via citat och hänvisningar till politiker ofta i sammanhanget är texter som ställer sig kritiska och inte anser att Yasin borde prisas för sin musikaliska gärning. Dessa texter bygger dessutom sin politiska diskussion på referenser och citat av politikernas olika uttalanden.

10. Dimension 3 - Social praktik

I den tredje dimensionen, den sociala praktiken, placeras de två tidigare dimensionerna i förhållandet med den större och bredare sociala praktiken. Här gäller samma principer som vid analysen av den diskursiva praktiken, en samlad analys med utgångspunkt från Foucaults teorier. I denna del undersöks huruvida produktionen och konsumtionen av texter är inbäddade och påverkade av olika makt och samhällsstrukturer. Vi kommer därför att analysera vilka diskurser som bildas inom den diskursiva praktiken och hur just dessa kan tänkas vara påverkade av de samhällsstrukturer ur den sociala praktiken (Ekström & Johansson 2019, s. 235). I denna del av analysen kommer vi att koppla Foucaults teorier om övervakning och straff till de institutionella och ideologiska premisser som ligger till grund för den diskursiva praktiken. Vi vill genom Foucault förstå de ideologiska, politiska och sociala konsekvenser som den rådande diskursordningen bidrar till i fallet Yasin och P3-Guld, och förstå hur den diskursiva praktiken påverkar olika maktförhållanden i samhället (Foucault 2017, s. 90).

De identifierade diskurserna upprätthåller eller motverkar i sin tur olika maktförhållanden kring Yasin och P3-Guld debatten. Gemensamt för den interdiskursiva mixen av juridisk, tysta/lyssna och politisk kontext är att de kan förstås i ljuset av ett större samhälleligt sammanhang som rör cancel-kultur och en disciplinär makt utfärdad på människor, och av människor. Analysen av den juridiska diskursen visar till exempel en tro på rättsstaten och att människor inte borde dragit slutsatser kring Yasin och hans skuld innan han faktiskt dömdes. Att människor döms på förhand av allmänheten/folkdomstolen redan innan den verkliga juridiska processen ägt rum, kan ses i ljuset av det Foucault beskriver som ett panoptikon och en konstant men osynlig övervakning. Det höga tornet i mitten av fängelset möjliggör ett oavbrutet och individualiserat iakttagande av mänskligt beteende och att man därmed kan fastställa olikheter mellan människor utifrån deras beteende (Foucault 2017). Precis som en

kan urskilja skillnader mellan sjuka på sjukhuset via det här schemat, kan den här övervakningen rent potentiellt urskilja skillnad på en dömd och icke dömd människa redan innan den egentliga juridiska processen ägt rum. Fängelset och den här typen av institutionsbyggnad, representerar den disciplinära och flytande makten som kan användas av vem som helst och när som helst. En konstant och individualiserande övervakning som kan förklara konsekvenserna för Yasin, där hans påstådda kriminella beteende, korrigeras och rättas till i en rad disciplinära åtgärder. Materialet visar att det förekommit just sådana tankegångar och åtgärder. Att debattörer sett Yasin som skyldig till kidnappningsåtalet redan på förhand och därför uppmanat Sveriges Radio att dra tillbaka nomineringarna till P3-Guld. Eftersom Yasins påstådda handlingar anses gå emot rådande samhällsnormer och därför behöver kontrolleras.

Texterna inom den juridiska diskursen, som till en viss grad intertextuellt bygger på andra texter, påvisar att människor besitter en kunskap om Yasins tidigare historia. Att han satt häktad misstänkt för människorov vid tidpunkten för P3-Guldgalan och tidigare varit inblandad i brottmål. Vissa av citaten kan också tolkas att människor anser honom som skyldig till det anklagade brottet redan på förhand eftersom han omnämns i “kriminella sammanhang” sedan innan. Det är till exempel välkänt att Yasin har en anknytning till det kriminella nätverket “Shottaz”. Den juridiska diskursen motsätter detta maktförhållande att döma någon på förhand, då producenterna av texter anser det som både problematiskt och ovärdigt mot det svenska rättssystemet. Det gör även den andra delen av tysta/lyssna-diskursen som ser Yasins texter som konstverk med poetiska texter och ser en tydlig åtskillnad mellan verk och person.

Åsikten att Yasin och hans musik bör stoppas tar sig uttryck inom både den politiska- och tysta diskursen. Materialet visar att en hel del politiker har uttalat sig om P3-Guld debatten och hur fallet kopplas samman med större socioekonomiska frågor om samhällsklasser och integration. Röster menar att det till exempel är olyckligt att personen Yasin blivit en förebild för unga från förorten. Likaså att Yasins musik skönmålar kriminalitet, bidrar till mer kriminalitet och är en börda för samhället. Att Yasin och hans musik därmed bör bojkottas. Dessa politiska, sociala och ideologiska konsekvenser kan tänkas kopplas till både det nutida fenomenet cancel-kultur, och likaså till en annan aspekt av Foucaults teorier. Hur straffet fick en högre andel disciplinär kontroll. En sorts disciplinär effektivisering av metoderna för straff som snarare riktade in sig på själen än det kroppsliga (Foucault 2017). Diskurserna som gör

gällande att man bör tysta Yasin och hans musik, och att han varken bör ha nominerats eller prisats på P3-Guldgalan, kan alltså både kopplas till en modern form av själsligt straff och disciplinär metod i form av cancel-kultur. En typ av straff som precis som tidigare nämnt, förespråkar censurering och själslig bestraffning snarare än en fysisk smärta. Att journalisterna skriver som de gör inom dessa diskurser, kan således förstås ur en större samhällelig förändring och en ny form av själslig straff i form av en "tystande" cancel-kultur. Något som alltså kan ses genom Foucaults teorier om makt och disciplinära straffmetoder för oönskat beteende. Saker som går emot existerande värderingar och normer i samhället, och inte är socialt accepterade enligt den bredare massan.

11. Diskussion och slutsats

I det avslutande avsnittet kommer vi att diskutera de slutsatser och resultat som studien genererat i. Till en början följer en sammanfattande del, där analyserna i Faircloughs tre dimensioner presenteras. Studiens syfte var att undersöka medias rapportering om fallet Yasin och P3-Guld och genom Faircloughs kritiska diskursanalys, tillsammans med Foucaults teorier om övervakning, straff och disciplin, har vi dels kunnat undersöka vilka diskurser som materialiseras inom nyhetstexter från Aftonbladet, Expressen och Dagens Nyheter, och även hur fallet Yasin och P3-Guld kan förstås som ett fall av cancel-kultur. Vidare i detta avsnitt kommer vi även att presentera förslag för framtida forskning inom området tillsammans med en reflekterande och avslutande diskussion.

11.1 Sammanfattning – Textanalys

Det som går att utläsa efter den genomförda analysen är bland annat de olika teman som artiklarna bygger på. Teman som gestaltas och tar sig uttryck genom olika språkliga och grammatiska val och som i vissa fall, på sätt och vis, går ihop hand i hand. Ett av dessa teman, *bojkott*, påvisar hur flertalet journalister väljer att ta ställning mot Yasin och hans musik. Ett exempel är Lisa Magnussons (8) text, som kritiserar Sveriges Radio val att nominera och prisa Yasin och att uppmärksamma honom överlag till följd av hans kriminella förflutna. Utifrån begreppet transitivitet lägger Magnusson ansvaret på de statliga public servicekanalerna i allmänhet och P3-Guld i synnerhet, vilka utgör subjekt och agenten i frågan. Sveriges Radio och P3-Guld hålls ansvarig för händelsens effekt och konsekvenser. Björn Wiman (8) menar att det är okej att fortsätta lyssna på Yasins musik, men däremot inte att prisa honom eftersom där bör andra överväganden tas i beaktning. Wimans citat ger

uttryck för en sanning som modalitet då han instämmer helt och hållet i sitt påstående. Han menar att det finns en väldigt tydlig skillnad i att konsumera ett musikaliskt verk och att prisa det. Eftersom då "legitimerar" man automatiskt hela artistens person och inte enbart musiken.

Båda dessa texter och citat rör därför på sätt och vis vid ett annat av de identifierade temana, *kriminalitet*. Analysen visar att Yasins kriminella förflutna ofta sätts i samma sammanhang och meningar som när de talas om hans bakgrund och musikskapande. Gunnar Bergströms (15) menar att det är ett faktum att Yasin gör reklam för sin och andra kriminalitet i sina musiktexter. Noterbart är hur Bergström presenterar detta som en självklarhet, trots att det egentligen är en utförd tolkning av honom själv. Sofia Clason (5) citerar politikern Hanif Bali, som menar att hela Yasins musikgärning är kriminalitet, eftersom det både är vad han sjunger om och vad han sysslar med vid sidan om. Även detta presenteras som ett faktum, trots att det egentligen är en ren subjektiv tolkning. Vilket också är intressant kopplat till forskningen om massmedias användning av modalitet som främjande av deras auktoritet (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 88).

I många av artiklarna ser vi också hur själva kriminalitets-begreppet används tillsammans med temat *gangsterrapp*, och den gren inom hiphop-musiken som kännetecknas av råa texter och har kritiserats för att glorifiera just kriminalitet. Ett par av journalisterna menar att gangsterrappen både olyckligt och felaktigt, utpekats som orsaken till den våldsvåg som drabbat samhället, medan vissa ser en direkt och tydlig koppling mellan de båda. Saga Cavallin (8) ifrågasätter att ansvariga politiker skyller ifrån sig på en musikgenre som "*beskriver vapen och drogförsäljning (men också otroligt många andra saker)*", och jämför ansvarsfördelningen med den mot deckarförfattare som även de skriver om våld men inte alls får samma kritik emot sig. Karin Olsson (2) pekar på en utbredd okunskap om gangsterrappen och ställer sig frågande till journalisters faktiska kännedom om musikgenren. Olsson ger utifrån transitivitet ansvaret till journalisterna för att ha pekat ut dessa artister som roten till våldet i förorterna, vilket i sin tur blir missvisande menar hon. Björn Wiman (7) menar i sin tur att de kriminella handlingar som beskrivs i texterna måste tas på allvar och uttrycker med säkerhet att många rappare är *hårt* kopplade till kriminella nätverk från olika bostadsområden och att det *tydligt* syns i musiken. Genom att använda förstärkningsorden *hårt* och *tydligt* höjer författaren innebörden i meningen och dess modalitet i form av sanning.

Det sistnämnda om musikens koppling till kriminalitet går att koppla till det fjärde identifierade temat, *konstnärlig frihet*, och debatten om att skilja mellan verk och person. Nicholas Ringskog Ferrada-Noli (10) menar att en bedömning av ett konstnärskap inte är en automatisk bedömning av en människa. Han menar att det är en utmaning att skilja dessa två saker åt, men att det är "okej" att se det fina i det fula. Nicholas är av åsikten att en människa som har begått kriminella handlingar, inte är oförmögen att också skapa något vackert. Vesna Prekopic (9) tycker att det är "gamla impulser" att skilja mellan dessa två frågor. Prekopic tar bland annat upp fallet Yasin, utan att nämna specifikt varför, och skriver att när människor faktiskt dör inom den här kontexten (svensk hiphop), likt Einar, så framträder den stora orimligheten att dra den här tydliga skiljelinjen. Lisa Magnusson (6) använder två olika beskrivningar av Yasin inom sin argumentation huruvida en ska skilja på verk och person. Hon ger Yasin ansvaret, som subjekt och agent, men på två olika sätt. När Yasin friades för ett mord och satt fängslad, var det han som person som bar ansvaret för händelserna. När författaren därefter med sanning som modalitet, utan utrymme för tolkning och med en fast kunskap, slår fast att Yasins kändisskap kretsar kring kriminella handlingar, är det Yasin som artist som bär ansvaret. Personen är inte längre subjektet, det är artisten. Det författaren vill slå fast är att det i Yasins specifika fall inte går att skilja på verk och person, hon menar på att Yasins verk utgörs av personen. Detta går därför att tolka som att författaren anser att det i vissa fall går att skilja på verk och person och i vissa fall inte – likt fallet Yasin och P3-Guld

11.2 Sammanfattning – Diskursiv praktik

I analysen av den diskursiva praktiken lades fokus på materialets interdiskursivitet och intertextualitet. Vid analysen av interdiskursivitet analyserades det vilka diskurser texterna bygger på. Vi fann då tre centrala diskurser som texterna bygger sitt innehåll kring. Den första är den *juridiska diskursen*, som kommer till uttryck när textförfattare menar på att människor dömde Yasin redan innan han blev juridiskt dömd. Den kommer även till uttryck när Yasins eventuellt framtida straff för kidnappningsmålet diskuteras.

Den andra diskursen som identifierades i analysen av den diskursiva praktiken kan förklaras som tvådelad. Vi identifierade två läger i en debatt, de som vill tysta Yasin och de som uppmanar till att fortsätta lyssna. Den diskursen fick namnet *tysta/lyssna diskursen*. Den diskursen kom som ovan nämnt till uttryck när textförfattare byggde sina texter på den

omdiskuterade frågan att det var rätt respektive fel att nominera och prisa Yasin. De textförfattare som tyckte det var fel, byggde sina texter på *tysta diskursen*. De argumenterade för att Yasins musik glorifierar en kriminell livsstil, och att Yasins person är verket - att det därför inte går att skilja på verk och person. De önskar tysta Yasin. Något som tolkades som en form av cancel-kultur. Eftersom han sjunger om sådana saker bör han tystas, och inte uppmärksammas. Vilket gjorde att kopplingen mellan *tysta diskursen* och Foucaults beskrivning hur straffet flyttats från fysisk smärta mot själslig smärta identifierades. Yasins rätt att uttrycka sig skulle inte längre vara självklar menade författare. Sedan fanns det författare som snarare menade på att Yasins musik är en del av något större. Hans poetiska texter och hans förmåga att framföra dessa är unikt och konstnärligt. De byggde sin texter på *lyssna diskursen*. Att människor ska skilja på hans verk och hans person.

Till sist identifierade vi hur texter i undersökningens empiriska material byggde på en politisk diskurs. Den politiska diskursen kommer likt tysta/lyssna diskursen till uttryck när författare resonerar kring ifall det var rätt eller fel att nominera och prisa Yasin. Författare som ställer sig bakom Yasin och att det var rätt att han fick motta pris bygger sin text på en politisk diskurs i form av att rikta kritik mot sveriges politiker. Kritiken som framhävs bottnar i irritation över att hiphopartister och gangsterrappare får stå till svars för det elände som sker i svenska förorter. Andra författare bygger på den politiska diskursen i form att framhäva politikernas ståndpunkter i sina texter.

Vid analysen av materialets intertextualitet identifierades flera fall av konkreta hänvisningar till tidigare texter. Här analyserades det vilka texter som texterna byggde på. De konkreta hänvisningarna till tidigare texter är en form av manifest intertextualitet. Den juridiska diskursen hade exempelvis referenser till forskare och noterbart referenser till texter mellan varandra, det vill säga texter som alla var en del av undersökningens material.

Tysta-/lyssna-diskursen hade också tydliga spår av intertextualitet, främst genom hänvisningar till experter. Men denna diskurs och de texter som byggdes på den använde också mycket egna erfarenheter, vilket också gjordes inom den juridiska diskursen men inte i samma utsträckning. Här blandades hänvisningar med egna levda erfarenheter och den kunskap som det har fört med sig.

Den politiska diskursen bestod till mesta dels av tydliga citeringar av politiska uttalanden. För att författaren sedermera skulle bygga sin text på dessa citat, vilket då tyder på intertextualitet. Citaten var främst kritiska sådana, med syftet att peka på felaktigheten att nominera och sedermera prisa Yasin.

Konsekvensen av att texterna bygger på tidigare texter blir historiens inverkan på en text och textens inverkan på historien. Detta genom att texten bygger på tidigare texter och då också bidrar till utveckling och förändring (Winther Jørgensen & Philips 2000, s. 78). När exempelvis Edh med flera refererar till vetenskap och forskning i sin text införlivar de rapportelement i sin produktion av en medietext och skapar förändring.

11.3 Sammanfattning – Social praktik

Genom att se till samhället via Foucaults glasögon går det att se till det specifika fallet Yasin och P3-Guld som en del av en cancel-kultur. Foucaults teori om övervakning är ett exempel på hur dagens form av cancel-kultur ser och hör allt du gör. Jämförelsen med fängelsetornet där vakten kan övervaka alla fängelsets fångar utan att fångarna kan se vakten fungerar som ett utmärkt exempel. Offentliga personer är idag ständigt övervakade, människor tillåter knappt ett snedsteg innan drevet är igång. En aspekt i frågan blir hur allmänheten, som nu också sitter högst upp i tornet och övervakar har makten att själsligt bestraffa personerna som begått ett felsteg.

Frågan går även att diskutera ur Foucaults teori om hur straffet förvandlats från fysisk smärta till själslig sådan. Vid analysen av den diskursiva praktiken fann vi att materialet innehöll diskurser som önskar tysta Yasin. Yasins röst, via sin musik, bör längre inte få spridas. Vilket går att tolka som en själslig bestraffning, där Yasin inte längre ska få sin röst hörd. Ett straff som bottnar i cancel-kulturen.

Genom att se till samhället ur Foucaults glasögon kan dagens digitaliserade och medialiserade samhälle förstås till sina delar utifrån brott och straff. Hur offentligheten skapat en själslig form av bestraffning genom cancel-kulturen, hur människor är ständigt övervakade i fängelsetornet och hur den flytande makten ligger i allas händer. I fallet Yasin finns det delar av det just nämnda. Offentligheten ställde sig i fängelsetornet och övervakade. Offentligheten

bestraffade Yasin på ett själsligt plan, redan innan han var dömd. De använde sig av sin flytande makt för att belysa ett problem de fann i frågan.

11.4 Slutdiskussion utifrån frågeställningarna

Arbetet med analysen utifrån den kritiska diskursanalysen, visar att flertalet olika teman och diskurser materialiseras i nyhetsartiklar rörande Yasin och P3-Guld. Diskurser som tar sig uttryck både inom de lingvistiska valen samt produceras och konsumeras inom en större social kontext. Flera journalister och politiker tar upp frågor som rör temat kriminalitet när det pratar om Yasin och hans musikaliska gärning, vilket stämmer väl överens med det som idag är allra högst upp på den politiska- och mediala dagordningen. Det dödliga gängvåldet som de senaste åren drabbat Sverige. Att Yasin med ett kriminellt förflutet vid samma tidpunkt nomineras till en av Sveriges mest erkända musikgalor väcker såklart känslor. Likaså väckte nomineringen åter den eviga frågan om att skilja mellan verk och person, där analysen av materialet och diskursen visar att åsikterna går brett isär. Vissa journalister vill dra en tydlig skillnad mellan dessa frågor, medans andra menar att dessa två saker går tätt ihop och specifikt när det gäller Yasin.

Genom att “tysta/lyssna”-diskursen är identifierbar i materialet, gör det också möjligt att argumentera för att fallet Yasin och P3-Guld är en del av en cancel-kultur. Denna del av diskursen uppmanar till viss del att sluta konsumera artistens verk och påvisar hur Sveriges Radio begått ett stort misstag när Yasin nominerades och prisades. Det gäller även den politiska diskursen, där politiker gett sig in i debatten om Yasin och P3-Guld och en eventuell bojkott av Yasin. Det går att argumentera för att “tysta/lyssna”-diskursen visar upp två olika sidor av myntet kring cancel-kulturen mot artisten. Å ena sidan menar vissa människor att Yasin varken bör uppmärksammas eller prisas, att Yasin istället bör “avbrytas” och att vi därför har att göra med en form av bojkott och cancel-kultur mot Yasin. Å ena sidan menar andra människor att Yasin *inte* bör bojkottas, vilket i de flesta fall inom materialet kopplas till frågan om att skilja mellan verk och person, men även till den tidigare forskningen kring två centrala delar inom hiphopen, autencitet och streetcredibility.

Forskningen visar att mycket av hiphopkulturen handlar om att hålla det äkta och skildra en verklighet som artisterna faktiskt identifierar sig med. Hur artisterna strävar efter att skapa musik som de själva kan stå för och som speglar deras livsstil. Begreppet autenticitet kopplas

ofta samman med streetcredibility, och visar musiken och din livsstil upp autencitet så ökar även din streetcredibility (Balaji 2012). Det går att tänka sig att Yasin med sin kriminella bakgrund, faktiskt strävar och har strävat efter att uppnå dessa kriterier inom sin musik. Inte nödvändigtvis för att han vill vara just kriminell, utan kanske mer för sitt “varumärkes” skull. För att han ska ses som just “äkta” mot sina fans och omgivning och rappa om en självupplevd verklighet. Det här vet nog bara Yasin, men det går att argumentera för båda sidorna av myntet inom diskursen för konstnärlig frihet. Dels ena spåret att Yasin och hans verk bör skiljas åt, vilket också många av journalisterna argumenterar för. De menar hur musiken kanske till viss del anspelar på privatpersonen men inte helt och hållet är synonym med denna, vilket uppenbarligen Sveriges Radio valde att följa och motivera sin nominering utefter. Så även det andra spåret, att personen och verket är samma sak och att Yasin är det han rappar om. Något som Yasin rent potentiellt, själv står för, om man ska tro den tidigare forskningen att artister vill skapa musik som de kan relatera till.

En annan vinkel gällande autencitet inom hiphop, är det som en av nyhetsartiklarna från Aftonbladet tar upp. Där omnämner musikjournalisten Nicholas Ringskog Ferrada-Noli rappare såsom Tupac och Gucci Mane, vars fängelsedomar snarare blivit en del av deras “narrativ” och legendstatus än något negativt. Artikeln tar upp kidnappningsåtalet mot Yasin och Ferrada-Noli menar att om Yasin hade varit en “snäll singer-songwriter”, hade det snarare varit än mer skadligt för hans karriär än någon potentiell fängelsedom (Ringskog Ferrada-Noli 2021, nr:14). Det här kan ännu en gång kopplas till autencitetsdiskussionen som den tidigare forskningen tar upp. Det väcker också intressanta frågor: Vore Tupac en lika stor “ikon” om han inte dömts till fängelse, levt en kriminell livsstil och skjutits till döds i en bilräd? Hade 50 Cent haft samma status idag om han inte blev skjuten med nio kulor och överlevt? Och i det här fallet, vore Yasin en lika stor “artist” om han inte gått igenom det han faktiskt gjort?

Det existerar alltså en potentiell oxymoron och motsägelse inom frågan om konstnärlig frihet och Yasin. Hiphopen bygger i grunden på att personen är verket, och hela poängen inom genren är att personen både ska och bör vara verket, annars är artisten inte autentiskt. Därför är det troligtvis inte heller önskvärt varken från Yasins håll eller inom hans “musikaliska kontext”, att det ens ska vara möjligt att göra en sådan skillnad. Yasin är verket och vill också vara verket. Därför är det också till sin spets möjligt att argumentera för att de personer som tycker att de ska dras en skiljelinje mellan verk och person, dels inte förstår syftet med

hiphopgenren, och dels nedvärderar dem karaktäristiska drag som varit grundläggande element hos genren ända sedan början. Hiphopens betoning på sammanhang, autencitet och identitet (Alrigde & Steward 2005, s. 190).

En intressant fråga gällande temat autencitet och till följd av det ovan, är huruvida hiphopen och specifikt gangsterrappen står utanför cancel-kulturen och ett gemensamt "avbrott" från massan. Hur den på sätt och vis är immun och inte kan påverkas fullt ut av den här typen av drev, eftersom autenciteten och street-credden som rapparna får när "de lever som de lär", är så pass djupt rotat och socialt accepterad. Frågan är om de kanske inom vissa sammanhang och grupper, ses som mer "okej" att gangsterrappare lever ett smått kriminellt liv jämfört med andra artister i andra genrer. Hur det bara förstärker dessa artisters image och är bra för deras musikkarriärer. Något som materialet iallafall visar är det faktum att många journalister verkat missat att det är lyssnarna som tillsammans med en jury slutligen röstar fram vinnarna i P3-Gulds olika kategorier. Där också lyssnarnas röst väger allra tyngst. Det vill säga var det massan som sa sitt och röstade fram Yasin till de två vinsterna och inte arrangören Sveriges Radio, vilket kan tolkas som ett tecken på att Yasin faktiskt inte blivit cancelled helt och hållet.

Utifrån både resultatet och Foucault går det att tolka som så att cancel-kulturen alltid existerar i bakgrunden. Likt en modern form av pöbelmentalitet och disciplinär maktutgivning, som riktar sig in på själen snarare än den fysiska kroppen. Precis som vi argumenterar för tidigare, kan en artists konstnärliga skapande ses som något själsligt. Musik och konst är ofta ett uttryck för något väldigt personligt, det kan vara ett sätt att realisera tankar och självupplevda händelser och låta dem komma upp till ytan. Saker som hämtas direkt från "själen". När journalister och politiker argumenterar för att Yasins musik bör sluta uppmärksammas, konsumeras, prisas och tystas inom vissa av dessa teman och diskurser, kan det således tolkas som en typ av själsligt straff mot Yasin, en modern form av bojkott. Och precis som Foucault förklarar att panopticon kan användas av hela samhällskroppen, kan cancel-kulturen beskrivas som en modern form av kollektivt flytande makt. En makt som ständigt övervakar artister och celebriteter, deras agerande och beteende och som även kan användas av de själva, mot dem själva. Det är ett klimat som artister lär få vänja sig med och lära sig leva utifrån, så även Yasin.

11.5 Förslag för framtida forskning

Vi identifierar cancel-kulturen som ett nutida fenomen som är här för att stanna. Samtidigt efterfrågar vi ännu mer forskning kring dess ursprung och en tydligare definition vad begreppet faktiskt innebär. Framför allt vore det intressant att undersöka dess effekter för viljan eller rädslan att uttrycka sig. Precis som den tidigare forskningen visade har cancel-kulturen kritiserats för att sätta stopp för kontroversiella och omtvistade åsikter (Wychunas 2021). Finns det då en påtaglig risk att människor känner en oro för att uttrycka sig naturligt, när den överhängande risken finns att då också bli "cancellerade"? Hur påverkar detta själva konstnärskapet och eventuellt artisters utgivna musik? Det här är något som saknas i den tidigare forskningen. Det vore även intressant att forska vidare kring en potentiell "ikonstatus" inom hiphopen och gangsterrappen. Är en kriminell livsstil och fällda domar snarare positivt för en karriär än något annat? Det vore också spännande att dra ännu mer tydliga paralleller mellan fallet Yasin och P3-Guld, och andra fall med "så kallade" gangsterrappare. Det är uppenbarligen en musikgenre som väcker starka känslor och där en viss okunskap existerar. Hur skiljde sig debatten åt i andra fall? Hur såg det ut när Kartellen slog igenom i Sverige under 2010-talet? Finns det exempel från andra länder och vilka diskurser tog sig form då?

12. Referenser

Alridge, Derick P. Stewart, James B. (2005). Introduction: Hiphop in history: Past, present and future. *The Journal of African American history*. 90(3). pp. 190. doi:

<https://doi.org/10.1086/JAAHv90n3p190>

Anderson-Lopez, J. Budaj, A. Lambert, R.J. (2020). Tug of War: Social Media, Cancel-Culture, and Diversity for *Girls* and *The 100*. *KOME – An International Journal of Pure Communication Inquiry*. 9(1). pp. 64-84. doi:10.17646/KOME.75672.59

Balaji, Murali. (2012). The Construction of “Street Credibility” in Atlanta's Hip-Hop Music Scene: Analyzing the Role of Cultural Gatekeepers. *Critical studies in media communication*. 29(4). pp. 313-330. doi: <https://doi.org/10.1080/15295036.2012.665997>

Bouvier, G. (2020). Racist call-outs and cancel culture on Twitter: The limitations of the platform’s ability to define issues of social justice. *Department of English, School of International Studies, Zhejiang University*. Vol: 38. pp. 2-11. doi:

<https://doi.org/10.1016/j.dcm.2020.100431>

Bryman, Alan. 2016. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3. uppl. Malmö: Liber AB.

Butler, D.A. Eschmann, R.D. Upton Patton, D. (2013). Internet banging: New trends in social media, gang violence, masculinity and hip hop. *Computers in human behavior*. 29(5). pp. 54-59. doi: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.035>

Ching-Velasco, Joseph. (2020). You are Cancelled: Virtual Collective Consciousness and the Emergence of Cancel Culture as Ideological Purging. *Rupkatha Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*. 12(5). pp. 1-7. doi:

<https://dx.doi.org/10.21659/rupkatha.v12n5.rioc1s21n2>

Dahlbom, Anders. 2019. Svensk Hip-Hop större än någonsin. *Publikt*. 17 december.

<https://www.publikt.se/kultur/kulturartiklar/svensk-hiphop-storre-nagonsin-21870>

(Hämtad: 2021-11-10).

Ekström, Mats & Johansson, Bengt. 2019. *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Ekström, Mats; Larsson Lars-Åke. (red). 2012. *Metoder i kommunikationsvetenskap*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Foucault, Michel. 2017. *Övervakning och straff: Fängelsets födelse*. 5. uppl. Arkiv förlag/A-Z förlag.

Harkness, Geoff. (2013). Gangs and gangsta rap in Chicago: A microscenes perspective. *Northwestern University in Qatar, 2020 Ridge Ave. M/S 1801Q, Evanston, IL 60208, United States*. 41(2). pp. 151-176. doi: <https://doi.org/10.1016/j.poetic.2013.01.001>

Hooks, A, M. (2020). Cancel culture: posthuman hauntologies in digital rhetoric and the latent values of virtual community networks. *Masters Theses and Doctoral Dissertations*. <https://scholar.utc.edu/theses/669>

Howes-Loney, R. Mendes, K. Fernandez Romero, D. Fileborn, B. Núñez Puente, S. (2021). Digital footprints of #MeToo. *Feminist media studies*. doi: <https://doi.org/10.1080/14680777.2021.1886142>

Lozon, J. and Bensimon, M. (2017). A Systematic Review on the Functions of Rap Among Gangs. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 61(11). pp. 1243–1261. doi: [10.1177/0306624X15618430](https://doi.org/10.1177/0306624X15618430)

Ng, Eve. (2020). No Grand Pronouncements Here...: Reflections on Cancel Culture and Digital Media Participation. *School of Media Arts & Studies, and Women's, Gender, & Sexuality Studies Program*. 26(6). pp. 621-627. doi: <https://doi.org/10.1177/1527476420918828>

Norgren, Frida. 2019. Valet av Handke: Går det att skilja på verk och person? *SVT*. 25 oktober. <https://www.svt.se/kultur/valet-av-handke-gar-litteratur-att-separera-fran-politik> (Hämtad: 2021-11-13).

Philips, Louise; Jorgensen Winther, Marianne. 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur AB.

Runevad Kjellmer, Jakob. 2021. P3: "Kommer inte att bojkotta Yasins musik". *SVT*. 14 juli. <https://www.svt.se/kultur/p3-kommer-inte-att-bojkotta-yasins-musik>
(Hämtad: 2021-11-16).

Sveriges Radio. 2021. Ansvarig utgivare svarar på frågor om P3-guld 2021. *Sveriges Radio*. 1 april. <https://sverigesradio.se/artikel/au-svarar-pa-fragor-om-p3-guld-2021>
(Hämtad: 2021-11-15).

Williams, Jonathan D. (2007). "Tha realness": In search of Hip-Hop Authenticity. *College undergraduate research electronic journal*. <https://repository.upenn.edu/curej/78>

Wrede, Hedvig. 2021. P3 ändrar låtlista - spelar häktade artisten mindre: "Många blir upprörda". *SVT*. 8 januari. <https://www.svt.se/kultur/haktade-artisten-spelas-mindre-i-p3>
(Hämtad: 2021-11-16).

Wrede, Hedvig. 2021. SD: Utred ett stopp för gangsterrapp i Sveriges radio. *SVT*. 29 oktober. <https://www.svt.se/kultur/sd-vill-stoppa-gangsterrap-fran-att-spelas-i-radio>
(Hämtad: 2021-11-17).

Wychunas, McKenna M. (2021). Cancel the Behavior, Not the Person. *English Department: Research for Change - Wicked Problems in Our World*. 71. <https://research.library.kutztown.edu/wickedproblems/71>

13. Material/bilagor

(1) Edh, Mårten; Fahlén, Agnes; Hurtig, Björn; Wejedal, Sebastian. 2021. Folkdomstolen har sagt sitt i fallet Yasin. *Expressen*. 31 januari. <https://www.expressen.se/debatt/folkdomstolen-har-sagt-sitt-i-fallet-yasin/>
(Hämtad: 2021-12-07).

(2) Olsson, Karin. 2021. Gangsterrappare ska granskas - inte tystas. *Expressen*. 5 januari. <https://www.expressen.se/nyheter/gangsterrappare-ska-granskas-inte-tystas/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(3) Malmgren, Kim. 2021. Yasin från häktet: "Vissa kommer aldrig förstå". *Expressen*. 5 februari.

<https://www.expressen.se/nyheter/krim/yasin-fran-haktet-vissa-kommer-aldrig-forsta/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(4) Malm, Victor. 2021. Därför ska P3 inte plocka bort Yasin. *Expressen*. 4 januari.

<https://www.expressen.se/kultur/victor-malm/darfor-ska-p3-inte-plocka-bort-yasin/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(5) Clason, Sofia. 2021. P3 om Yasin: "Ska inte agera specialdomstol". *Expressen*. 4 januari.

<https://www.expressen.se/noje/p3-om-yasin-ska-inte-agera-specialdomstol/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(6) Magnusson, Lisa. 2021. Hur ska folk kunna skilja på verk och person, när inte Yasin själv gör det? *Dagens Nyheter*. 2 april.

<https://www.dn.se/ledare/lisa-magnusson-hur-ska-folk-kunna-skilja-pa-verk-och-person-nar-i-nite-yasin-sjalv-gor-det/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(7) Wiman, Björn. 2021. Därför var det fel att ge Yasin SR:s pris. *Dagens Nyheter*. 27 mars.

<https://www.dn.se/kultur/bjorn-wiman-darfor-var-det-fel-att-ge-yasin-srs-pris/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(8) Cavallin, Saga. 2021. Att koppla samman debatten om kriminalitet med Yasin är vulgär symbolpolitik utan dess like. *Dagens Nyheter*. 24 mars.

<https://www.dn.se/kultur/saga-cavallin-att-koppla-samman-debatten-om-kriminalitet-med-yasin-ar-vulgar-symbolpolitik-utan/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(9) Prekopic, Vesna. 2021. Den slitna uppdelningen mellan verk och person går inte längre att försvara. *Dagens Nyheter*. 25 oktober.

<https://www.dn.se/kultur/vesna-prekopic-den-slitna-uppdelningen-mellan-verk-och-person-gar-inte-langre-att-forsvara/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(10) Ringskog Ferrada-Noli, Nicholas. 2021. Svensk hiphops dialog med samhället är överskattad. *Dagens Nyheter*. 27 april.

<https://www.dn.se/kultur/nicholas-ringskog-ferrada-noli-svensk-hiphops-dialog-med-samhall-et-ar-overskattad/>

(Hämtad: 2021-12-07).

(11) Zangana, Beri. 2021. Ministerns kritik mot Yasin efter vinsten i P3-Guld. *Aftonbladet*. 22 mars.

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/x35mwB/ministerns-kritik-mot-yasin-efter-vinsten-i-p3-guld>

(Hämtad: 2021-12-08).

(12) TT. 2021. Yasin har lojala fans. *Aftonbladet*. 14 juli.

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/bzOweq/yasin-har-lojala-fans>

(Hämtad: 2021-12-08).

(13) TT. 2021. P3: Kommer inte bojkotta Yasins musik. *Aftonbladet*. 14 juli.

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/36pap9/p3-kommer-inte-bojkotta-yasins-musik>

(Hämtad: 2021-12-08).

(14) TT. 2021. "Vi har inte sett slutet på Yasin". *Aftonbladet*. 23 mars.

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/musik/a/Lnk62p/vi-har-inte-sett-slutet-pa-yasin>

(Hämtad: 2021-12-08).

(15) Bergström, Gunnar. 2021. Ett regelbrott när SR och SVT hyllade Yasin. *Aftonbladet*. 24 mars.

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/oAwMjm/ett-regelbrott-nar-sr-och-svt-hyllade-yasin>

(Hämtad: 2021-12-08).

